

Hösten
2011

lilla tidningen

Gruppårsändelse till hushållen i och kring Söderköpings kommun

Söderköpings Gästabud
9-11 september

Fotograf Thomas Pettersson

Approp till Projekt Skällviks borg

Inom kort startar ett intressant arbete med att levandegöra en medeltida borgs historia. Du som är intresserad är välkommen att delta. Vi gör det på ideell basis. Allt i samarbete med en mängd olika specialister inom området.

Projektet behöver många olika kunskaper för att kunna genomföras. Inte bara inom historia. Din kunskap kanske behövs.

För info ring Vidar Jansson 0121-42135

Vidar Jansson

Borum Dammsätter
614 90 Söderköping
0121-42135
mobil 070-3108370

e-post
info@lillatidningen.com

Hemsida
www.lillatidningen.com

Ansvarig utgivare
och redaktör
Vidar Jansson

Artiklar och insändare
helst som e-post
eller via vår hemsida
www.lillatidningen.com

Layout
Vidar Jansson

Grafisk produktion
Vidar Jansson

Tryck
Pressgrannar AB

Gruppförsändelse
till hushåll i och områ-
den kring Söderköpings
kommun

Tidningen är religi-
öst och partipolitiskt
obunden

Marknära bostäder med olika lägen i Söderköping

Kom och upptäck våra trevliga bostadsområden
i Söderköping
Nära centrum men ändå med naturen inpå knuten

 Ramunderstaden
BO DÄR DU VILL LEVA

Telefon 0121-196 00 • Fax 0121-196 29 • Uthyrning 0121-196 02
Hamragatan 3 • Box 78 • 614 22 Söderköping

www.ramunderstaden.se info@ramunderstaden.se

 AlphaOhm
fysioterapi

Rehabilitering och friskvård
för människor och djur

www.alphaohm.se
0121-148 49

Ringvägen 42 B, 614 31 Söderköping

Handeln inför ett avgörande vägval

I Söderköping försöker vi att likna t ex Norrköping genom att bygga nya stora affärskomplex. Fixområdet ska byta namn till ett som mer liknar en stormarknad, men dess exteriör är sig lik – ett fabriksområdes. De nya livsmedelsbutikerna får ingen exteriör som tilltalar heller. Allt verkar vara kopior från andra större städer – fast kopiorna är mindre.

Är det här rätt väg att göra Söderköping mer attraktivt att vistas i och att göra inköp i?

Knappast...

Fortsätter trenden förlorar staden sin identitet. Staden kommer att drunkna i stora vulna affärskomplex med dålig lönsamhet. Vi är inte fler i kommunen än 14000 invånare! Och vi kan inte räkna med att kunna konkurrera med Norrköpings affärskomplex. Där finns "allt under samma tak". Köpunderlaget är det 10-dubbla där.

Det är ju ingen hemlighet, att flera företag, främst handlare, har stora problem med lönsamheten. Många företag är till salu. En del kommer att tvingas slå igen. Vi står faktiskt inför ett mycket viktigt vägval. Gör vi inget dör vår handel.

Söderköping marknadsförs som en medeltida stad, en medeltida handelsplats. Vi har medeltidsdagar i form av Söderköpings Gästabud. Vi har ett Medeltidscentrum som ska utvecklas till något mycket intressant. Dick Harrisson skriver på en ny bok om Söderköping under medeltiden.

Kanske det vore dags att ta upp den tråden – att försöka återuppliva Söderköping som en attraktiv handelsplats. En handelsplats fordrar handlare som arbetar aktivt för att tillsammans med kommunen utveckla det man i Visionen om Söderköping nämner som småskaligt och unikt.

Flera små städer har tidigt fattat vidden av detta. Så till exempel Trosa och Sigtuna. Städerna har utformats till underbara platser att ströva i. Svalkande trädkronor, vackra promenadstråk och blomsterarrangemang möter besökaren. Stora områden i centrum är gågator. Här flaneras i lugn och ro. Här finns serveringar och småskaliga butiker – ofta med kvalitetsprodukter och unik miljö. Här vill folk vara. Här är det trevligt att göra inköp. Och handeln klarar sig genom sin profilerings mot småskalighet och kvalitet. Handlarna är oftast mycket trevliga och tillmötesgående.

Det går inte att skylla på att kunderna inte är lojala mot sina handlare. Det är inte kundernas fel att en affär eller butik går dåligt. Det är miljö, utbud och service som måste ändras. Det kan bara handlaren själv åtgärda. Prissättning måste stå i relation till varans kvalitet och helhetsbilden i vilken varan erbjuds kunden. Allt hör ihop.

Söderköpings kommun storsatsar för att hjälpa till mot en hållbar utveckling. Men det räcker inte. Kommun och handlare måste gå hand i hand. Inga marknadsföringsåtgärder i världen räcker om ingen förändringsbenägenhet finns bland flertalet handlare. Många handlare har redan förstått vikten av detta. Det finns ett frö som gro. Tiden är förbi för de som köper in lite varor och öppnar en butik i tron att kunna försörja sig på gu' vet vad.

Mycket strävsamt och målmedvetet arbete återstår för att ge Söderköping den ekonomiska bärkraft vi eftersträvar. En del handlare kanske kommer att försvinna. Och kanske det är nödvändigt för att skapa förutsättningar för nya idéer att ta form.

Vidar Jansson

Kampanjpriser på förbeställda vedmaskiner Ring för mer info 0121-12095

 MASSEY-FERGUSON
Mariehofs Maskin
SÖDERKÖPING AB 0121-120 95

Då var Söderköping en port mot världen

av Dag Södling

Redan på tidigt 1100-tal var Söderköping en betydande handelsplats, tre hundra år innan Vadstena fick stadsrättigheter. Linköping var vid samma tid marknadsplats med biskopsgård och påbörjat bygge av en stenkyrka, den första början till Domkyrkan.

Söderköping, liksom Norrköping, var i begynnelsen marknadsplatser, som namnen anger.

Pålbarriärerna och kastellet vid Stegeborg, de äldsta delarna från 800-talet, byggdes som skydd för handelsplatsen och inlandet mot inkräktare från sjösidan. Under samma tid byggdes försvarsvallen Göta Virke och en linje av försvarsborgar mellan Asplången och Hycklinge. En massiv jordvall, också den försedd med en pålpallissad. Det var för att skydda ett rikt inland för angrepp och röveri från öster som så krävande försvarsanläggningar anlades.

Vattenleder

Långt före historisk tid har vi genom hållristningar, som de vid Viggeby och Himmelstalund, belägg för omfattande sjöfart med långskepp och mindre farkoster redan 2000 år f.Kr. Arkeologiska fynd visar på tidigt handelsutbyte med Nordeuropa, Romarriket och Östern.

Östergötland var ända fram på medeltiden genomkorsat av vattendrag. De stora sjöarna, Glan, Roxen, Boren och Asplången hade långt större utbredning än nu. Kors och tvärs genom landskapet var åar och mindre vattendrag farbara med grundgående fraktpråmar. Till lands däremot var resor på obanade ridstigar besvärliga och tidsödande. Handelsvägarna sammanstrålade i Skänninge, där Skenaån var seglingsbar, och i Söderköping, porten mot havet.

Det rika Östergötland

Östergötland var under medeltiden Sveriges rikaste provins och omfattade också delar av Närke, Sörmland och Småland. Vadstena kloster, biskoparna och stormannasläkterna som Bjälboätten och den Sverkerska bedrev handel i stor skala. Östergötland var tillsammans med Väst-

ergötland rikets kornbod. Östgötslätten är gammal sjöbotten och började sannolikt odlas redan för mer än femtusen år sedan.

Från Söderköping utskeppades spannmål, smör, kreatur och hudar från slättbygderna. Från Finspångs- och Bersbo bergslag exporterades pälsverk, koppar, järn och tjära. Viktiga importvaror till hovet, adeln och köpmannaristokratin var salt, öl, vin samt kläde och lyxvaror

Prydnader och dyrbarheter till klostren och de många kyrkorna fraktades också till staden på Hansans kölar.

När Hansan byggde ut sitt handelsimperium

blev Söderköping en av dess viktigaste hamnar i Östersjön. Söderköping var då rikets tredje hamnstad, större var bara Visby och Kalmar. Liksom i Skänninge var tyskarna under lång tid dominerande i handel och stadsliv. Kyrkorna i den bägge städerna har nordtyska förebilder. Söderköping var också administrativt centrum för Östanstång, den östra länsdelen. Staden hade eget myntverk, vilket gynnade den blomstrande handeln. Länets resurser för vård och

omsorg var lokaliserade hit. Franciskanerklostret och de tre kyrkorna byggde och skötte hospital, helgeandshus och skola. Under medeltiden var vården av sjuka och lytta troligen bättre än under de följande århundradena. Badstugorna bidrog till att hygienen också var bättre än i senare tider.

Livet i hamnen

Storån som idag knappast gör skäl för sitt namn, hade på medeltiden bredd och djup nog för dåtidens lastfartyg. Hansans bredbukiga krogar och tremastade långfarare holkar, även kallade karacker, kantade kajerna. Med gavlarna mot kajen låg de stora magasinerna, dit lasterna hissades upp. Bryggen i Bergen och magasinen som kantar Nidälven i Trondheim kan ge en god bild av hur hamnen i Söderköping, om än i mindre format, kan ha sett sig.

Hamnen dominerades troligen av de stora kronomagasinerna, där havre, korn, råg och vete för skeppning till inhemska hamnar och utlandet lagrades.

Här fanns tullhus och skrivarestuga. På järnvägen i hamnen vägdes stångjärnslaster och annat tungt exportgodis in. På de smala sidogatorna låg ölstugor

och krogar och bodar för skeppens proviantering och utrustning..

Vid Rådhusorget vidgades ån till hamnbassäng, där de största skeppen kunde vända. Här låg, då som nu Fisktorget. Här trängdes de mindre fartygen - knarrar, snäckor och bussor.

Kungliga besök

Kungliga följerna kom seglande på egna kölar liksom biskoparna i Linköping som ofta var på resande fot bl.a. till Gotland, som låg under deras biskopsdöme. Magnus Ladulås drottning Helvig kröntes till drottning i S:t Laurentii, liksom sonen Birger Magnusson till kung. De lär de ha anlänt med stora följerna. Flera riksdagar hölls här, som den när Magnus Eriksson återinsattes till kung. Unionsdrottningen Margareta valdes efter förhandlingar med stormännen till rikets drottning i Söderköping. Hit anlände Heliga Birgittas kvarlevor, som sedan bars i procession till Vadstena.

Storhetstidens slut

Under 1500-talet gjorde uppgrunden olämplig för större fartyg. Norrköping tog över den viktiga spannmåls- och järnexporten och Söderköping sjönk

långsamt ner i småstadens obemärkthet.

Men Söderköping kom igen!

Idag sjuder Kanalhamnen sommartid av liv. Det vimlar av folk kring krogar, bodar och marknadsstånd.

Fritidsfartyg med flaggor från vitt skilda länder trängs i hamnen och nedanför slusen ligger de vita turistfartygen på rad.

Vilken härlig revansch på historien!

Dag Södling

Avant 520 uthyres

Smidig och bra vid mindre och trånga jobb - bara 110 cm bred

För trädgårdsarbete, gödselbäddar, vedhantering mm

Med eller utan förare!

1500:-/dygn för endast maskin

400:-/tim inklusive förare

0768-933911 owe.b@hotmail.com

Owe Bergström djur & maskin

Priser är exkl moms. Innehar F-skattedel

Söderköpings Gästabud

Dag för dag. Timme för timme

Torsdag 8 september

20.00 Invigning Nomemus. Kommunalförbundet Magnus Berge inviger årets musikfestival med temat "Kvinnorna i medeltidsmusiken". Trio Mediaeval från Norge/Sverige framför "A Worcester Lady Mass". Frivillig entré S:t Laurentii kyrka.

Fredag 9 september

Stadens krögare och handlare håller öppet med olika erbjudanden. I Brunnsparken anländer riddarna med sina hästar och tält.

7.00 – till sist stänger dörren: Gästabud på "S:t Ilians Vårdshus" i Kanalhamnen. Musik av och med Loke, undergroundvisans härförare!

9.00 Öppnar S:t Laurentii och Drothems kyrkor. Stänger när kvällen är sen

15–17 Workshop Nomemus. Att spela slagverk till medeltidsmusik. Anmälan se www.nomemus.se Drothems församlingshem.

16-18.30 Utställning om stadens historia. S:t Ragnhilds Gille, stadshistoriska museet. Kyrkparken.

16–20 Medeltida marknad. Kläder, smycken, leksaker, rustningar, glas, läderarbeten och hantverksuppvisningar. Kyrkparken.

16–20 Infotältet på Rådhusorget. Besvarar frågor och visar vägen till alla arrangemang

16-20 Hantverkare visar och berättar om medeltida hantverk. Butiken öppen 10-20. Korps, Bielkegatan.

16.00 Arkadia - trolleri, utbrytartricks, jonglering. Kyrkparken. Med stöd av La Uva.

16.30 TRiX - cirkuskonster, akrobatik, trolleri och en hel del gagskratt. Kyrkparken.

17-19 Brickbandsvävning, workshop. Korps, Bielkegatan.

17.00 Vokal medeltidsmusik i modern tid. Föredrag av Anna Maria Friman (Trio Mediaeval). S:t Laurentii församlingshem.

17.00 Faunus - medeltida och svensk-irländsk folkmusik. Gästabudets fest, Rådhusorget.

18.00 till morgonen gryr - eller så länge vi orkar. Gästabudets fest. Öppnar på Rådhusorget.

18.00 Bastardus - fakir, jonglering och fräcka infall. Gästabudets fest, Rådhusorget.

18.00 Telge Glima visar spännande och vansinnigt roliga medeltida lekar. För alla åldrar. Kanalhamnen.

18.00 Krabat - medeltida tjejbänd. Kyrkparken.

18.00 Medeltidsrapsodi nr 4. Teaterföreställning med Teater Sythercopie. Hospitalsgatan vid "Kalle må pipas stuga".

18.00 – och till kvällen tar slut, medeltida SPA med badtunna, massage och fotvård. Hagatorget.

18.00 Jean-Pierre berättar spännande sagor för barn och vuxna. Korps, Bielkegatan.

18.30 Invigning av Gästabudet. Tal Inga-Lill Östlund, gyckleri, musik och allmänt skoj. TRiX och Arkadia. Riddare och hästar från tornerspelen övervakar evenemanget. Kyrkparken.

19.00 Bastardus - fakir, jonglering och fräcka infall. Gästabudets fest, Rådhusorget.

19.00 Söderköping under våra fötter. Guidad tur. Start Infotältet, Rådhusorget.

19.30 Faunus - medeltida och svensk-irländsk folkmusik. Kyrkparken.

20.00 Konsert med Ensemble Mare Balticum från Sverige. Senmedeltida musik. Frivillig Entré. S:t Laurentii kyrka.

20.00 Eld- och gycklarshow med Mareld. Korps, Bielkegatan.

20.00 Bastardus - fakir, jonglering och fräcka infall. Gästabudets fest, Rådhusorget.

20.30 Krabat - medeltida tjejbänd. Gästabudets fest, Rådhusorget.

21.00 Arkadia - trolleri, utbrytartricks och jonglering. Gästabudets fest, Rådhusorget. Med stöd av La Uva.

21.00 Eldshow med Zophie, vinnare av gycklartävlingen 2009. Kanalhamnen.

21.30 Faunus - medeltida och svensk-irländsk folkmusik. Gästabudets fest, Rådhusorget.

21.30 Eld och musik med högstadieungdomar från Söderköping, TRiX och Krabat. Brunnsparken.

22.00 "ELD & KRUT – the epic fire circus". Sveriges hetaste eldshow med TRiX. Entré 50 kr. Tornerspelsbanan, Brunnsparken. Med

Gästabudskarta
på sidan 8

Foto Jan Nilsson

Världens Barn

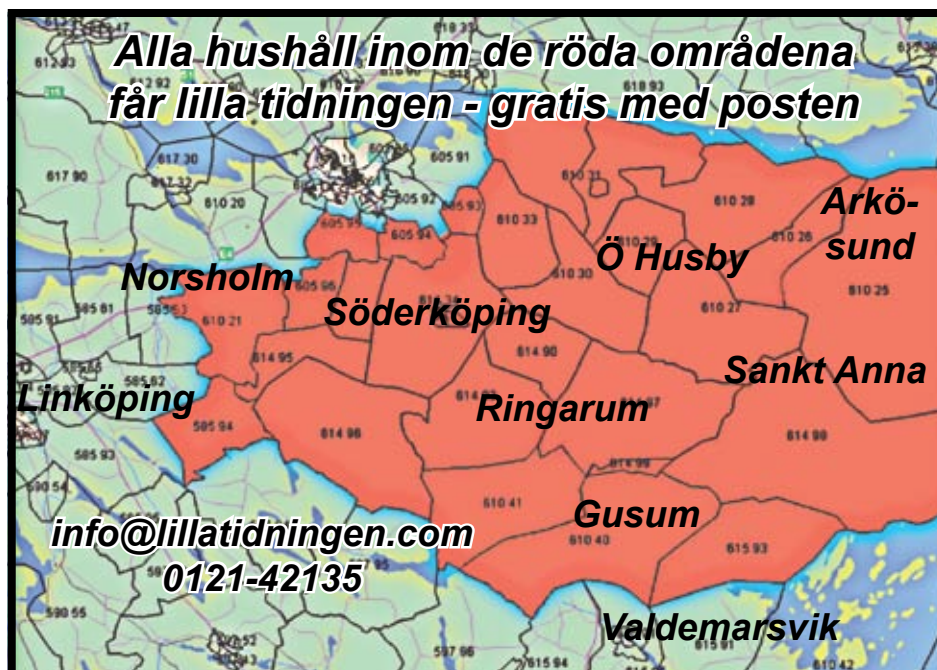
Radiohjälpen 90 1950-6

Insamling för Världens Barn

Stor gemensam loppis den 1 oktober kl. 10 – 15
på S:t Laurentii församlingshem.

Varor mottages fredag 30 sept. 10 – 16
(ej böcker, vuxenkläder, stora möbler)

IOGT- NTO, Pingstkyrkan, Rädda Barnen, Röda Korset,
Sv. Kyrkan, Vintervads Kyrkan.

Lördag 10 september

stöd av Söderköpings brunn.

Stadens handlare och krögare håller öppet med olika erbjudanden. I Brunnsparken underhåller "Spel Johan" från Gycklargillet Uthopia.

7.00 – till sisten stänger dörren: Gästabud på "S:t Ilians Vårdshus". Musik av och med Loke, undergroundvisans härförare! Kanalhamnen.

9.00 Öppnar S:t Laurentii och Drothems kyrkor. Stänger när kvällen är sen.

10-12 Brickbandsvävning, workshop. Korps, Bielkegatan.

10.00-15.00 Kampen om Stora Silverskatten. Utmana familjen, vännerna eller dina kollegor på Skönbergagatans Femkamp! Butikerna flyttar ut på gatan med medeltida marknad. Skönbergagatan.

10-16 Urkraft och folktro. Utställning av magiska örter och redskap. Örtagården, Skönbergagatan.

10-18 Infotältet på Rådhusorget. Besvarar frågor och visar vägen till alla arrangemang.

10-18 Utställning om stadens historia. S:t Ragnhilds Gille, stadshistoriska museet, Kyrkparken.

10-19 Medeltida marknad. Kläder, smycken, leksaker, rustningar, glas, läderarbeten. Hantverksuppvisningar. Lekar med lajvföreningen Gröna Draken. Kyrkparken.

10-21 Hantverkare visar och berättar om medeltida hantverk. Butiken öppen 10-21. Korps, Bielkegatan.

10.00 Öppnar Brunnsparken för olika prova-på aktiviteter. Bågskytte, ridning, balansövningar, yxkastning och mycket mer.

10.30 Bastardus - fakir, jonglering och fräcka infall. Hagatorget.

11-16 "Djuren i staden och i fantasin" – medeltida husdjur och djur som kanske, kanske fanns". Utställning och prova på. Visitor Center, Kanalhamnen.

11-16 Utforska medeltiden, experiment och prova på med Östergötlands museum. För unga vetenskapare och frågvis allmänhet. Visitor Center, Kanalhamnen

11-16 Öppen Scen på Hagatorget. Fritt fram för alla artister att uppträda med vad och vilket medeltidsdrama man vill.

11.00 Krabat - medeltida tjeiband. Skönbergagatan.

11.00 Telge Glima inbjuder till spännande och vassinnigt roliga medeltida lekar. Kanalhamnen

11.00 Söderköping under våra fötter. Guidad tur. Start Infotältet, Rådhusorget. Med stöd av Lilla Cafét.

11.00 Gycklarshow med Mareld. Korps, Bielkegatan.

11.00 Yngve Trötts bågskyttetävling, del 1 startar. Startavgift. Tag med egen utrustning. Brunnsparken.

11.00 Gästabudets fest med mat och dryck, underhållning av alla de slag. Rådhusorget.

11.00 "Magiska grannar väcker en drake" med Urdarteatern. Dockteater för barn fr 4 år. Entré 20 kr. Hagatorget. Med stöd av Westerbergs fastigheter.

11.00 Arkadia - trolleri, utbrytartricks, jonglering. Kyrkparken. Med stöd av La Uva.

11.00 Galtagldr - säckpipa, vevlira, sång och mycket mer. Skönbergagatan.

11.30 Medeltida mat, kryddor, smaker och recept. Kort föreläsning med möjlighet till frågor med historiker Daniel Serra. Vid Kaffebönan, Skönbergagatan

11.30 Patrask, "Sveriges yngsta och snyggaste medeltidsband". Kyrkparken.

12.00 Riddare Norr och hästen Palle. Föredrag i Ridarnas tält. Entré 20 kr inkl entré till tornerspel kl 13. Brunnsparken.

Foto Jan Nilsson

12.00 Konsert med Kören Halsbandet. Brunnskyrkan.

12.00 Medeltidsrapsodi nr 4, teaterföreställning med Teater Sythercopie. Hospitalsgatan vid "Kalle mä pipas stuga".

12.00 Jean-Pierre berättar spännande sagor för barn och vuxna. Korps, Bielkegatan.

12.00 Galtagldr - säckpipa, vevlira, sång och mycket mer. Gästabudets fest, Rådhusorget.
12.00 Show med Uthopias fullfjädrade gycklare Zack och Yokke. Hagatorget.

12.00 Narrarna gycklarföreställning med Boris, Bertil, Ivan och Marcel. Visitor Center, Kanalhamnen. Med stöd av Barks måleri.

12.30 Bågskytteuppvisning, Gutars Bågskyttar. Brunnsparken.

12.30 Kortege med riddare, hästar och musikanter genom staden till tornerspelet. Start Kanalhamnen.

12.30 Medeltida mat, kryddor, smaker och recept. Kort föreläsning med möjlighet till frågor med historiker Daniel Serra. Vid Kaffebönan, Skönbergagatan

13-15 Brickbandsvävning, workshop. Korps, Bielkegatan.

13-15 Urkraft och folktro. Utställning av magiska örter och redskap, servering av medeltida mat. Lotteri och försäljning. Örtagården, Skönbergagatan.

13-15 Workshop Nomemus. Medeltida ballader i dans och sång. Anmälan se www.nomemus.se Drothems församlingshem.

13.00 Tornerspel med saga, gyckel och rafflande

ridkonst. Brunnsparken, entré. Med stöd av Ramunderstaden.

13.00 Medeltida dräkt, föreläsning och modevisning. Korps, Bielkegatan.

13.00 Guidad tur, arkeolog Olle Hörfors och guiden Inga-Lill Östlund. Start Infotältet, Rådhusorget.

13.00 "Magiska grannar väcker en drake" med Urdarteatern. Dockteater för barn fr 4 år. Entré 20 kr. Hagatorget. Med stöd av Westerbergs fastigheter..

13.00 Krabat - medeltida tjeiband. Kyrkparken.

13.30 Medeltidsrapsodi nr 4, teaterföreställning med Teater Sythercopie. Hospitalsgatan vid "Kalle mä pipas stuga".

13.30 Medeltida mat, kryddor, smaker och recept. Kort föreläsning med möjlighet till frågor med historiker Daniel Serra. Vid Kaffebönan, Skönbergagatan.

13.30 Myntningen under medeltiden. Föredrag av professor Kenneth Jonsson. S:t Laurentii församlingshem.

13.30 Show med Uthopias fullfjädrade gycklare Zack och Yokke. Gästabudets fest, Rådhusorget.

14.00 Faunus - medeltida och svensk-irländsk folkmusik. Gästabudets fest, Rådhusorget.

14.00 Jean-Pierre berättar spännande sagor för barn och vuxna. Korps, Bielkegatan.

14.00 Arkadia, trolleri, utbrytartricks, jonglering. Hagatorget. Med stöd av La Uva.

14.30 TRiX bjuder på cirkuskonster, akrobatik, trolleri och en hel del gapskratt. Kyrkparken.

14.30 Medeltida mat, kryddor, smaker och recept.

Kör säkert!

Kontrollera dina däck och hjulinställning inför hösten

Däckia

Johans Däckservice AB | 0121-10586 | www.dackia.se

Bäst på Service!

Mekonomen
Bilverkstad

Dela upp kostnaden med Mecocard

BilTeknik
I SÖDERKÖPING AB

0121-217 60 *Välkommen!*

Foto Jan Nilsson

Kort föreläsning med möjlighet till frågor med historiker Daniel Serra. Vid Kaffeboan, Skönbergagatan.
14.30 Krabat - medeltida tjejbänd. Hagatorget.

14.30 Galtagaldr - säckpipa, vevlira, sång och mycket mer. Gästabudets fest, Rådhusorget.

14.30 Narrarna gycklarföreställning med Boris Bertil, Ivan och Marcel. Visitor Center, Kanalhamnen. Med stöd av Barks måleri.

14.30 Yngve Trötts bågskytteävling – del 2- startar. Brunnsparken.

15.00 Medeltidsrapsodi nr 4, teaterföreställning med Teater Sythercopie. Hospitalsgatan vid "Kalle mä pipas stuga".

15.00 Telge Glima visar spännande och vansinnigt roliga medeltida lekar. Kanalhamnen

15.00 Konsert med kören Halsbandet. Brunnskyrkan.

15.00 Konsert med Uli Kontu-Korhonen från Finland Musik av Hildegard von Bingen m fl. Frivillig entré. Drothems kyrka.

15.00 – och till kvällen tar slut. Medeltida SPA. Med badtunna, massage och fotvård Hagatorget.

15.00 Gycklarshow med Mareld. Korps, Bielkegatan.

15.30 Yngve Trötts bågskytteävling – final! Brunnsparken.

15.30 Söderköping under våra fötter. Guidad tur. Start Infotältet, Rådhusorget. Med stöd av Lilla Caféet.

15.30 Show med Uthopias fullfjädrade gycklare Zack och Yokke. Hagatorget.

15.30 Galtagaldr - säckpipa, vevlira, sång och mycket mer. Kyrkparken.

16-18 Brickbandsvävning, workshop. Korps, Bielkegatan.

16.00 Arkadia – trolleri, utbrytartricks, jonglering. Kyrkparken. Med stöd av La Uva

16.00 Riddare Norr och hästen Palle. Föredrag i Riddarnas tält. Entré 20 kr inkl entré till tornerspel kl 13. Brunnsparken.

16.00 "Magiska grannar väcker en drake" med Urdarteatern. Dockteater för barn fr 4 år. Entré 20 kr. Hagatorget. Med stöd av Westerbergs fastigheter.

16.00 Kvinnors sång och dans i medeltida kloster. Föredrag av Viveca Servatius. S:t Laurentii församlingshem.

16.00 Krabat - medeltida tjejbänd. Gästabudets fest, Rådhusorget.

16.15 Prisutdelning Silverskatten i närvaro av Riddare Lord Severin Unicorn. Skönbergagatan.

16.30 Kortege med riddare, hästar och musikanter genom staden till tornerspelet. Start Kanalhamnen. 1

6.30 Söderköping under våra fötter. Guidad tur. Start Infotältet, Rådhusorget. Med stöd av Lilla Caféet.

17.00 Tornerspel med saga, gyckel och rafflande ridkonst. Entré 20 kr. Med stöd av Djurbergs. Brunnsparken.

17.00 Galtagaldr - säckpipa, vevlira, sång och mycket mer. Gästabudets fest, Rådhusorget.

17.00 Narrarna gycklarföreställning med Boris Bertil, Ivan och Marcel. Hagatorget. Med stöd av Barks Måleri.

17.00 Show med Uthopias fullfjädrade gycklare Zack och Yokke. Kyrkparken.

17.30 TRiX - cirkuskonster, akrobatik, trolleri och en hel del gapskratt. Gästabudets fest, Rådhusorget.

17.30 Birger Magnussons kröning 1302 – ceremoni. S:t Laurentii kyrka.

18.00 Krabat, medeltida tjejbänd. Kyrkparken.

18.00 Gycklartävlingen på Hagatorget startar. Konferencier Arkadia. Första pris förutom den stora åran 5000 silverpenningar. Med stöd av Westerbergs fastigheter.

18.00 Konsert med Liunga Pipare. Blockflöjt, krumhorn, dulcian, basun, fiddla och många andra instrument och sång. Brunnskyrkan.

18.30 Faunus - medeltida och svenskirländsk folk-musik. Gästabudets fest, Rådhusorget.

18.30 Narrarna gycklarföreställning med Boris, Bertil, Ivan och Marcel. Kyrkparken. Med stöd av Barks måleri.

18.30 Telge Glima visar spännande och vansinnigt rolig lekar. Kanalhamnen.

19.00 Bastardus - fakir, jonglering och fräcka infall. Gästabudets fest, Rådhusorget.

19.30 Patrask, "Sveriges yngsta och snyggaste medeltidsband". Gästabudets fest, Rådhusorget.

20.00 Konsert med Musica Ficta från Danmark. Musik från 1200-talets Frankrike. Frivillig entré. S:t Laurentii kyrka.

20.00 Eld- och Gycklarshow med Mareld. Korps, Bielkegatan.

20.30 Faunus - medeltida och svensk-irländsk folk-musik. Gästabudets fest, Rådhusorget.

21.00 Eldshow med Zophie, vinnare av gycklartävlingen 2009. Kanalhamnen.

21.00 Gycklaren Arkadia bjuder på grym och blodigt spännande specialshow. Korps, Bielkegatan.

21.30 Gycklargillet Uthopia med Yokke, Zack och Spel Johan. Gästabudets fest, Rådhusorget.

21.30 "ELD & KRUT – the epic fire circus". Sveriges hetaste eldshow med TRiX och Patrask. Entré 50 kr.

ELCENTER
i Söderköping AB

din lokala installatör

Virkesgatan SÖDERKÖPING 0121-131 70

Företaget som leder strömmen

www.elcenter.se

SÖDERKÖPINGS
HUNDDAGIS & PENSIONAT
0704-71 07 53
www.skphunddagis.se

**NU ÄR FLYTTEN KLAR OCH VI FINNS PÅ NYA PLATSEN VID KLEVBRIKEN!!
NI ÄR VÄLKOMNA ATT HÄLSA PÅ OSS.
Se vägbeskrivning på hemsidan.**

Välkomna till
Café Jägmästargården

Caféet på landet som har öppet hela året

Lättluncher, smörgåsar, fikabröd
Du kan beställa dina tårter hos oss med bra priser och väl tilltaget

Vårt Julbord, endast hemlagat och hembakat 189:-
Farsdagsfika, Julmarknad och mkt mer

**Mer info på www.cafejagmastargarden.se
Månd stängt. Tisd – fred 10 – 18. Helger 11 – 16
Café 0761-383156 Lisbeth 0706-185595**

Söndag 11 september

Tornerspelsbanan, Brunnsparken. Med stöd av Eon.

Stadens handlare och krögare håller öppet med olika erbjudanden.
I Brunnsparken underhåller "Spel Johan" från Gycklartillägget Uthopia.

7.00 – till sena eftermiddagen: Gästabud på "S:t Ilians Vårdshus". Musik av och med Loke, undergroundvisans härförare! Kanalhamnen.

9.00 Öppnar S:t Laurentii och Drothems kyrkor. Stänger när kvällen är sen

10-12 Brickbandsvävning, workshop. Korps, Bielkegatan.

10-16 Hantverkare visar och berättar om medeltida hantverk. Butiken öppen. Korps, Bielkegatan.

10.00 Brunnsparken öppnar med olika prova-på aktiviteter. Bågskytte, ridning, balansövningar, yxkastning och mycket mer.

11-14 Kampen om Lilla Silverskatten. Utmana familjen, vännerna eller kollegor på Skönbergagatans Femkamp! Många av butikerna flyttar ut på gatan med medeltida marknad. Skönbergagatan.

11-15 Medeltida SPA med massage och fotvård. Hagatorget.

11-15 "Djuren i staden och i fantasin – medeltida husdjur och djur som kanske, kanske fanns". Utställning och prova på. Visitor Center, Kanalhamnen

11-15 Utforska medeltiden, experiment och prova på med Östergötlands museum. För unga vetenskapare och frågvis allmänhet. Visitor Center, Kanalhamnen

11-16 Utställning om stadens historia. S:t Ragnhilds Gille, stadshistoriska museet, Kyrkparken.

11-16 Medeltida marknad. Kläder, smycken, leksaker, rustningar, glas, läderarbeten. Hantverksuppvisningar. Lekar med lajvföreningen Gröna Draken. Kyrkparken.

11.00 Mässa i medeltida anda. S:t Laurentii kyrka.

11.00 Söderköping under våra fötter. Guidad tur. Start Infotältet, Rådhusorget. Med stöd av Handelsbanken.

11.00 Gycklarshow med Mareld. Korps, Bielkegatan.

11.00 Yngve Trötts bågskyttetävling för barn startar. Startavgift. Tag med egen utrustning Brunnsparken.

11.00 Bastardus - fakir, jonglering och fräcka infall. Kyrkparken.

11.00 Galtagaldr - säckpipa, vevlira, sång och mycket mer. Gästabudets fest, Rådhusorget.

11.00 "Magiska grannar väcker en drake" med Urdarteatern. Dockteater för barn fr 4 år. Entré 20 kr. Hagatorget. Med stöd av Brand och direktstydd.

1.00 Patrask, "Sveriges yngsta och snyggaste medeltidsband". Brunnsparken.

11.30 Krabat - medeltida tjeiband. Skönbergagatan.
11.30 Faunus - medeltida och svensk-irländsk folkmusik. Kyrkparken.

11.30 Narrarna gycklarföreställning med Boris, Bertil, Ivan och Marcel. Visitor Center, Kanalhamnen. Med stöd av Barks måleri.

11.30 Show med Uthopias fullfjädrade gycklare Zack och Yokke. Gästabudets fest, Rådhusorget.

12.00 Familjeföreställning med TRiX och Patrask. Entré 30 kr. Brunnsparken. Med stöd av KS bygg.

12.00 Bastardus - fakir, jonglering och fräcka infall. Hagatorget.

12.00 Jean-Pierre berättar spännande sagor för barn och vuxna. Korps, Bielkegatan.

12.00 Arkadia, trolleri, utbrytartricks, jonglering. Scenen. Kyrkparken. Med stöd av La Uva.

12.00 Krabat - medeltida tjeiband. Gästabudets fest, Rådhusorget.

12.00 Telge Glima visar spännande och vansinnigt roliga medeltida lekar. Kanalhamnen.

12.30 Show med Uthopias fullfjädrade gycklare Zack och Yokke. Skönbergagatan.

13-15 Brickbandsvävning, workshop. Korps, Bielkegatan.

13.00 Medeltida dräkt, föreläsning och modevisning. Korps, Bielkegatan.

13.00 Riddare Norr och hästen Palle. Föredrag i Riddarnas tält. Entré 20 kr inkl entré till tornerspel kl 14. Brunnsparken.

13.00 Uppvisning i pilbågsskytte av Gutars bågskytter. Brunnsparken.

13.00 Söderköping under våra fötter. Guidad tur.

Foto Jan Nilsson

Start Infotältet, Rådhusorget. Med stöd av Handelsbanken.

13.00 Birger Magnussons kröning 1302 – ceremoni. S:t Laurentii kyrka.

13.00 "Magiska grannar väcker en drake" med Urdarteatern. Dockteater för barn fr 4 år. Entré 20 kr. Hagatorget. Med stöd av Brand och direktstydd.

13.00 Galtagaldr - säckpipa, vevlira, sång och mycket mer. Skönbergagatan.

13.00 Vareler ur en annan värld - monster och det monstrosa under medeltiden. Föredrag av professor Bo Eriksson. S:t Laurentii församlingshem.

13.30 Narrarna gycklarföreställning med Boris, Bertil, Ivan och Marcel. Hagatorget. Med stöd av Barks måleri.

13.30 Patrask - "Sveriges yngsta och snyggaste medeltidsband". Skönbergagatan.

13.30 Krabat, medeltida tjeiband. Kyrkparken.

13.30 Kortege med riddare, hästar och musikanter genom staden till tornerspelet. Start Kanalhamnen.

14.00 Tornerspel med saga, gyckel och rafflande ridkonst. Entré 50 kr vuxna, 25 kr barn. Med stöd av HSB Östra. Brunnsparken.

14.00 Show med Uthopias fullfjädrade gycklare Zack och Yokke. Kyrkparken

14.00 Söderköping under våra fötter. Guidad tur. Start Infotältet, Rådhusorget. Med stöd av Handelsbanken.

14.00 Gycklarshow med Mareld. Korps, Bielkegatan.

14.00 Arkadia - trolleri, utbrytartricks, jonglering. Gästabudets fest, Rådhusorget. Med stöd av La Uva.

14.30 Narrarna gycklarföreställning med Boris Bertil, Ivan och Marcel. Visitor Center, Kanalhamnen. Med stöd av Barks måleri.

14.30 Medeltidsrapsodi nr 4, teaterföreställning med Teater Sythercopie. Hospitalsgatan vid "Kalle mä pipas stuga".

14.30 Faunus - medeltida och svensk-irländsk folkmusik. Gästabudets fest, Rådhusorget.

14.30 Telge Glima visar spännande och vansinnigt roliga medeltida lekar. Kanalhamnen.

14.30 "Magiska grannar väcker en drake" med Urdarteatern. Dockteater för barn fr 4 år. Entré 20 kr. Hagatorget. Med stöd av Brand och direktstydd.

15.00 Jean-Pierre berättar spännande sagor för barn och vuxna. Korps, Bielkegatan.

15.00 Parad från sista tornerspelet i Brunnsparken till show med TRiX och Patrask i Kyrkparken

15.15 Prisutdelning Silverskatten i närvaro av Riddare Lord Severin Unicorn. Skönbergagatan

15.30 TRiX och Patrask avslutar årets Gästabud. Kyrkparken

AB Bussbolaget Östergötland

 Lindgrens Buss
Wärnelius Buss **AKBUSSTRAFIK**
Oscarssons Bussresor

Tel 011-239100 Mobil 070-555217
Fax 011-238101
info@obuss.se
www.obuss.se

Jag fräser bort era oönskade stubbar

Kontakta för info & pris

Bottna Stubbfräsning AB
Leif Breid

Tel: 0730-595080
e-mail: info@bottna-stubbfras.se
www.bottna-stubbfras.se

Liten butik med stort utbud
Hemsändningsservice

Livsmedel med lokala inslag

Ombud för: Apoteket, Schenker privpak, Systembolaget, Kassagirot, telefonkort, Q-star med bensin o diesel

Svenska spels lotter och turistinformation.
0121-40005, fax 0121-40170

e-mail: bottna.lanhandel@gmail.com

KARTA ÖVER

SÖDERKÖPINGS GÄSTABUD

DORR KÖPING

BILJETT FÖR SÄLNING:

- 1 SCINSEN
- 2 KORPS
- 3 INFOTÄLLET (19-11/9)

BRUNNSPARKEN (50 MIN
INNAN NÄRRE FÖRESTÄLLNING)

ÖVRIGA MARKERINGAR:

- INFORMATIONSSKYLT
- 🏰 AKTIVITET
- 🏰 MEDELTIDA MARKNAD
- ℹ INFOTÄLT, RÅDHUSORGET

KALMAR
FINDUNKTEN

Rehabpartner

Gym & Friskvård

Välkommen till det familjära gymmet med rehabkompetens

Gymmet

Hösterbidande under september	Öppettider med nyckelkort
Kvartalskort 900:- ord 1000:-	Vardagar 06-21
Halvår 1700:- ord 1800:-	Lördag 07-20
Helår 2700:- ord 2900:-	Sönd /röd dag 07-21
20-kort 1200:- ord 1300:-	

Bemanning kontorstid samt torsd kväll 17-19. Prova träna genom att boka tid eller kom på drop-in torsdag mellan 17-19

Massage

30 resp 60 min. Cert. massageter. Anna-Karin Hansson

Sjukgymnastik

Här arbetar legitimerade sjukgymnaster Linda Flod och Ulf Ericsson. Vi har landstingsavtal och remiss krävs ej. Fördjupad kunskap inom idrottsmedicin, nack- & ryggsmärta, akupunktur och ortopedisk manuell medicin.

Besöksadress: Kullborgsgatan 1 c
Telefon: 0121-36 21 12
Hemsida: www.dinrehabpartner.se

Till Salu

**Bottna
Lanthandel
&
Minnet**

(lokal och två 3-rumslägenheter i Bottna)

Kontakta Lena Hedlund
för vidare information

0121-40005
073-5030061

KLOSTERKVARN

SÖDERKÖPING

**Stolpar
Stängseltillbehör
Elaggregat
Gräsfö
Vallfrö
och mycket mer**

**Välkommen
Öppet 8.00-18.00
www.klosterkvarn.se
0121-10025**

Brunnsparcken

Under fredagen samlas Lord Severin Unicorn's tappra riddare i Brunnsparcken. De vet då inte att de kommer att stöta på mer gissel än vad de är rustade för under denna vistelse. Några envisa gycklare har bestämt sig att göra allt för att sno uppmärksamheten från tornerspelens publik och förarga våra ridande hjältar.

Vi hoppas dock att islandshästsällskapet Ridum, som inleder spelen med en fartfylld historia, skonas från dessa bastarder. Men ingen går säker i år med alla gycklare och narrar i Söderköping.....

I parken finns många aktiviteter för dem som vill utveckla sina färdigheter som framtida riddare - övningar som en fullvärdig riddare bemästrar efter att tränat i många år. Öva och kämpa i yx- och knivkastning, balansövningar, svärdsbataljer, bågskytte och till häst med svärd och lans för de allra mest kortväxta hos riddarfru Marlene. Brunnsparcken har även en medeltida belägringsmaskin, en trebuche som man kan prova att skjuta med.

Munken Ulrich finns i sitt mattält och erbjuder mat mellan de tuffa aktiviteterna som duger åt både riddare och deras unga rekryter.

I Brunnsparckens kyrka kan du lyssna till skönsång och musik av Halsbandet och Liunga Pipare, ta del av berättelsen om riddarens liv, hälsa på riddarnas krigshästar, promenera mellan tältlägren, slå dig ner och insupa ett medeltida myller med dofter av brinnande eldstubbar och djurträck.

När lugnet lagt sig i parken, mörkret infunnit sig, bågskyttearmarna vilar och riddarna är avrustade, då invaderar gycklargruppen TriX arenan med eld och medryckande musik av det medeltida pojkbandet Patrask.

Bågskytte

Lördag

11.00 Yngve Trötts bågskyttetävling -del 1, startar. egen utrustning krävs. Startavgift 20 kr.

12.30 Våra ärade gäster, Gutars bågskyttar, bjuder på en imponerande uppvisning..

14.30 Yngve Trötts bågskyttetävling -del 2, startar.

15.30 Yngve Trötts bågskyttetävling – Final!

Söndag

11.00 Yngve Trötts bågskyttetävling för barn, startar. Egen utrustning krävs. Startavgift 20 kr.

13.00 Uppvisning i pilbågs-skytte av Gutars bågskyttar.

Foto Mia Pettersson

Foto Thomas Pettersson

Tornerspel med saga, gyckel och rafflande ridkonst

Lördag

13.00 Tornerspel.

17.00 Tornerspel.

Söndag

14.00 Tornerspel .

Eldshower och familjeföreställning med Gycklargruppen TRiX och medeltidsensemblen Patrask

Fredag

21.30 Eldshow .

Lördag

21.30 Eldshow.

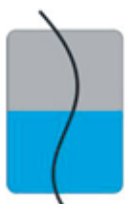
Söndag

12.00 Familjeföreställning .

Föredrag

Riddare Norr och hästen Palle
Lördag kl 16, söndag kl 13.

Vi kan vattenrening

JMS
VATTEN
RENING

Rådgivning
Försäljning
Installation
Service

Norrköping
Importgatan 46
011 – 12 70 30

www.jms-vattenrening.se

SOMSTEN

Har Du en gammal sliten betongtrappa?
Vill du ha något nytt som inte alla andra har?
Vi lägger på ett nytt cementbaserat yttskikt
Med stenstruktur och den färg Du vill ha
Som passar till huset.
Skön varm yta, matt eller blank
Slät eller sträv med Antihalk.

Du väljer !
Ring 0707 191926 så får du ett pris.
FRÅN 3 750 Kr färdigt och klart
Inkl.ROT-avdrag

Runqvists Allservice
Hårtoptet
61493 Söderköping
judde_runqvist@hotmail.com
0707 191926

Foto Söderköpings kommun

Kyrkparken

Foto Jan Nilsson

Foto Jan Nilsson

Foto Jan Nilsson

I kyrkparken hittar du en medeltida marknad med ett 40-tal knallar från hela Sverige. Njut av vimlet, köpslå fräckt med säljarna som dukar upp mängder av vackra och unika saker med medeltida karaktär.

Här kan man också följa hantverkarens arbete, fråga nyfiket och få tips och råd. Kvällstid är marknaden speciellt stämningsfull med facklor, levande ljus och eldar.

I kyrkparken ligger också S:t Ragnhilds Gilles stadshistoriska museum. Ett besök där ger en bra bakgrund till Söderköpings medeltida historia. I S:t Laurentii kyrka har du möjlighet att lyssna på Nomemus konserter, bevittna en kröningscermoni och delta i en medeltidsinspirerad mässa.

I kyrkan visas också en utställning av tovade alster "Tillit och förtröstan" av konstnär Katarina Stening.

Om man nu kan slita sig från marknaden, musiken och gycklerierna, kan man ett stenkast bort i församlingshemmet lyssna på på lördag och ett på söndag.

Ett rejält stenkast bort spelar teater Sythercopie "Medeltidsrapsodi III" vid Kalle mä Pipas stuga.

Föredrag i S:t Laurentii församlinghem

Fredag

kl 17 Vokal medeltidsmusik i modern tid med Anna Maria Friman (arr. Nomemus)

Lördag 13.30 Myntningen under medeltiden med professor Kenneth Jonsson, Stockholms Universitet

Lördag kl 16 Kvinnors sång och dans i medeltida kloster med Viveca Servatus (arr. Nomemus)

Söndag kl 13.00 varelser ur en annan tid – monster och det monstruösa under medeltiden med professor Bo Eriksson, Stockholms Universitet

Teater

Medeltidsrapsodi nr 4 spelas fredag kl 18, lördag kl 13.30, 15.00, söndag kl 14.30.

Konserter arrangerade av Nomemus – nordisk festival för medeltida musik

Tors kl 20 Trio Medieval, S:t Laurentii kyrka

Fre kl 20 Ensemble Mare Balticum, S:t Laurentii kyrka

Lör kl 15 Uli Korhonen, Drothems kyrka

Lör Kl 20 Musica Ficta, S:t Laurentii kyrka

Lör 17.30 Kröningscermoni, S:t Laurentii kyrka

Sön kl 11 Mässa, S:t Laurentii kyrka

Öppettider under gästabudet
Fredag 16-20, Lördag 10-21, Söndag 10-16

Efter Gästabudet flyttar vi till en annan lokal i Söderköping
Läs mer på vår hemsida

Öppettider under vintern! Tisdagar och fredagar 10-18, lördagar 10-14

www.korps.se
Bielkegatan 14, Söderköping

Medeltida musik med kvinnotema

Trio Medieval turnerar mycket internationellt. 8 september gästar Anna Maria Friman, Linn Andrea Fuglseth och Torunn Östrem Ossum lilla Söderköping

Sedan några år tillbaka är det populära Gästabudet i Söderköping, utökat med en musikfestival för den medeltida musiken. Denna riktar sig till artister och publik även utanför landet, runt om i Norden. Rubriken för musikfestivalen är ju numera Nomemus, vilket står för Nordisk Medeltida Musik.

Nomemus är ju faktiskt den enda festivalen för medeltida musik i Sverige, vilket kan tyckas lite märkligt med det storhistoriska intresset för medeltiden. Kanske är det så att musik och andra konstnärliga uttryck ofta hamnar lite i skymundan och stannar i okunskap.

Det är klart en viktig uppgift att visa mer av, och berätta mer om, den medeltida musiken. Till Söderköping samlas i detta ärende, Nordens främsta och etablerade sångare, musiker, pedagoger och forskare.

Det handlar som synes inte bara om lek och underhållning för stunden, utan här kan man även lära sig, om traditionen, historien och själva utövandet av musik. Under festivalen ordnas, förutom konserter även kurser, kortare verkstäder och föredrag.

Detta år ges det två stycken tvåtimmars-workshops. Den ena i slagverksspel och den andra medeltida balladens och sång.

Två föredrag tar upp, dels möten mellan medeltida och nutida musik, samt i det andra fallet kvinnors sång och dans i de medeltida nunneklostren

Just kvinnors musikutövande är ett särskilt betonat tema för Nomemus 2011. Förutom i föredrag märks det i konsertprogrammet.

Detta består till största delen av kvinnliga artister och utövare. Och innehållet speglar i tre av de fyra konserterna, kvinnoperspektiv eller kvinnors komponerande av sång och musik under medeltid.

De mest exklusiva gästerna, norsksvenska Trio Mediaeval kommer på den inledande torsdagkvällen att sjunga ur en 1200-talsmässa till Jungfru Maria. Detta varvas även med några nutida, nykomponerade inslag för tre kvinnoröster.

Finska Uli Kontu Korhonen kommer till Drothems kyrka med ett soloprogram, där hon med både röst och stränginstrument framför musik av Hildegard av Bingen samt andra mer okända kvinnliga kompositörer.

Avslutande konserten på lördag kväll i S:t Laurentii kyrka, gästtar en större vokalensemble från Danmark. Musica Ficta låter med åtta kvinnoröster, i ett program med både världslig, kvinnlig trubadur- eller så kallad trovär-sång från Frankrike. Och storslagen kyrkosång från 1200-talets katedraler.

Instrumentalt och mer dansant blir det också under Nomemus. För det svarar skånska läns-musikensemblen Mare Balticum, i en konsert på fredagkvällen.

Lars H Jonsson

Uli Kontu-Korhonen, finsk sångerska som även trakterar klangrika sträng-instrument som hackbräd

Medeltidsrapsodi spelas vid "Kalle med pipas stuga"

Foto Jan Nilsson

Teater med 5 nyskrivna händelser ur vår medeltida historia

Drottning Margareta av Danmark och hennes hovdam på besök i Söderköping 1389 (Medeltidsrapsodi 1 år 2008)

Teater Sythercopie medverkar för 5:e gången under Söderköpings Gästabud.

År 2007 gav man på Wallbergska gården en pjäs kallad Familjen Söder, med manus av Ola Lönnqvist, manusbearbetning och regi av Michael Björkman. Då skildrades livet hos en medeltida familj och på sidoscenen livet hos en nutida familj. Man ville med den pjäsen visa att det fanns ganska stora likheter, men givetvis även olikheter, mellan det inre familjelivet då och nu och vad som hände i samhället runt familjerna.

De följande åren har man vid Kalle med Pipas stuga satt up en rapsodi över Söderköpings medeltidshistoria. Ola Lönnqvist, som svarar för manus och regi, har varit berättare och

gett publiken en översiktlig information om vad som timat i staden under de cirka 500 åren under medeltiden. Vid 4 – 5 tillfällen under berättandet har teatergruppens skådespelare framfört scener som beskrivit vad som hänt, ibland allvarligt och ibland med en komisk blick.

Man har på så sätt illustrerat pest, brand, kyrkomöte, Engelbrekts besök, kröningar, handel, besök av drottning Margareta, exdrottning Katarinas testamente, Magnus Erikssons kungliga brev, klostrets grundande, kyrkoinvigning mm mm. Det har under åren 2008 – 2010 på så sätt blivit tre olika rapsodier, tre olika pjäser.

Nu, inför Gästabudet 2011, har man ett nytt manus i handen som

skildrar 5 händelser i stadens historia, alla sammanbundna av att manusförfattaren Ola Lönnqvist berättar och håller samman historien. Det innebär att drygt 20 skådespelare i slutet av augusti och början av september repeterar fyra kvällar i veckan för att lära sig sina roller och sina repliker. Det innebär även att kostymer ur kostymförrådet tas fram, att en scenografi byggs och att rekvisita väljes ut. Spelplats blir som tidigare gården och gatan framför Kalle med Pipas stuga.

Vad pjäsen handlar? Ja, se det berättar man inte i förväg – gå och titta så får du veta!

Produktionsgrupp: Ann Flyckt, Britt-Inger Sannerud, Carl Gustav Pettersson och Ola Lönnqvist

Christina Forsman
Levnadsglad och en-
gagerad fotvårdare
som gillar att skriva
av sig då och då!!!!

kicki-forsman@telia.com

I denna värld av konsumtion smakar gratis bäst!

Nu när det börjar dra ihop sig till höst så kan jag faktiskt luta mig tillbaka i min fätölj och berömma mig själv för att jag lyckades genomföra en semester som jag är nöjd och belåten med. Jag var i stort behov av att få vara ledig och bara "sof-ta" som man säger numera. Första dagen på semesteren slog jag på tv: n och chockades av massakern på Utöja. Det regnade ganska mycket under den helgen så det passade bra att varva ner och samtidigt följa nyhets-sändningarna från Norge.

Hur som helst så efter helgen så packade vi ihop campingvagnen med diverse tillbehör och gav oss iväg upp mot Mälaren. Vi ville campa och besöka olika slott. Tältvagnen ställdes upp i Mariefred med utsikt över Gripsholms slott och sedan så gjorde vi dagsutflykter till Stallarholmen och Mälsåkers slott, Strängnäs med sin enormt vackra domkyrka, Trosa och Tullgarns slott samt några vandringar längs Sörmlandsleden. Vi gick och lade oss tidigt och lyssnade på Karlavagnen och Sommarpratarna på radion. Efter den här veckan var vi enormt avslappnade och utvilade.

Vi åkte hem och fortsatte nedvarningen några dagar för att sedan åka till en kamrat i Göteborg. Vi promenerade och kollade in stan i par dagar och insöp väst-

kusten och åt fisk och skal-djur som sig bör när man är på den här sidan i Sverige. Lugnt och skönt och sansat. Vuxenpoängen ökade i en väldans fart kan jag säga.

När det var dags att åka hem så tog vi svängen ned över Halland och styrde kosan mot det stora varuhuset som har blivit så känt för sina billiga varor och som faktiskt har en egen såpa på tv. Sambon och jag har aldrig varit där och jag har tjatat om att jag vill åka dit för att kolla in läget. Först så blev jag lite förvånad över att vi åkte i den djupa skogen och trodde att vi åkt fel.

Men helt plötsligt så låg varuhuset där med sin stora parkeringsplats och diverse korg och hamburgerställen i parti och minut. Jag blev matt bara jag såg allt. Men nu var vi ju där så nu kunde vi inte backa ur. Vi stövlade in och skaffade en karta och bestämde att vi skulle ses om trettio minuter vid caféet.

När det hade gått en kvart var jag redan matt och var färdig att ge upp. Jag vet inte hur många människor som tryckte till mig med deras korgar och vagnar som var överfyllda till bredden. Jag ringde sambon och frågade var han var och om han hade hittat något. Jodå någon träningsströja hade han hittat och sedan så ville han gå in på mediaavdelningen.

Det var bara att bita ihop trots att jag kände att serotoninhalten började sjunka och en mindre depression började nästla sig fast. Efter någon timme hade vi plockat ihop lite plastpåsar, tandkräm och lite annat krams och begav oss till kassorna. Bredvid oss stod en familj från Norge som handlade för 12 600 kronor. På vårt kvitto stod det 450 ungefär.

Helt klart är att det här var ingenting för mig. Kanske är jag lite konstig som blir nedstämd av detta fenomen för många som jag känner tycker att det är helt fantastiskt att få åka till detta varuhus och fynda. Jag är ledsen att behöva säga det men jag tyckte att det var fruktansvärt.

Nä då åker jag hellre ut i skogen och letar upp en rundslinga utmed Sörmlands eller Östgötaleden och ökar på syreintaget och konditionen.

På andra sidan jordklotet i vissa länder i Asien kan dom inte förstå att shopping kan vara en fritids sysselsättning. Och jag kan definitivt inte förstå det för jag vill uppleva saker och titta på fina och vackra ting. Jag vill samla på mig härliga minnen från utflykter och promenader helt enkelt.

Gratis smakar bäst!

Christina Forsman

Medeltida handelshus och underhållning på Bielkegatan

Som sig bör under Söderköpings Gästabud så gör Korps allt för att klä om Bielkegatan i vikingatida och medeltida anda. Gatan smyckas med vimplar och fylls med underhållning.

Korps butik är som vanligt en sevärdhet, den är öppet hela helgen och fylld med erbjudanden, fina tyger, garner, smide, smycken, läderhantverk, keramik och mycket annat. Som vanligt är det rea på de färdiga dräkter som finns kvar efter sommarens kommers.

Hit är det självklara stället att komma för den som behöver skaffa sig en medeltida eller vikingatida utstyrel.

Här finns uppträdanden för alla smaker. Arkadia bjuder på tidernas show på lördagskvällen, en grym och blodig, spännande specialshow. Förköpsbiljetter säljs under helgen och för de platser som finns kvar gäller först till kvarn.

Mareld, gästbudsgycklare, förgyller helgen med gycklarshower på dagarna och fartfyllda eldshower på kvällarna.

Nytt för i år är sagoberättaren Jean-Pierre som berättar fantastiska sagor för både stora och små. Något att verkligen se fram emot.

Populära brickbandsworkshopen finns även i år med Louise Ström som ledare. Hit kan man komma för att lära sig väva eller bara för att inspireras av hennes vackra band.

Utanför butiken sätter hantverkare upp sina stånd och visar och berättar om sina hantverk.

Robbans last & trucktjänst AB
www.rlot.se 0121-12041 0705-562041

Söderköpings Waldorfskola

En liten skola - med stora visioner

Vi är en expansiv skola (klasser F, 1-9) i en trygg miljö för skolbarnen. Vi har goda studieresultat och hemlagad mat. Ge ditt barn en god start i livet.

Vi har ett fåtal platser kvar i vissa klasser till ht 2011.

Välkomna med förfrågan/anmälan.

0121-219 56, 247 14 • www.soderkopingswaldorfskola.net

Benny Möller

Benny Möller är språkvetare med inriktning på språkhistoria. Han har under mer än tio år undervisat i svenska vid Nyströmska skolan i Söderköping, och har utbildat sig inom språkhistoria bland annat hos professor Jan Anward och professor Jan Paul Strid vid Linköpings universitet.

Bennys Språklåda

Denna gång: Några ortnamn i vår närhet

lilla tidningen kommer från och med detta nummer att ha en språkspalt. Meningen är att du som läsare skall kunna skicka in språkfrågor och –förhoppningsvis – få dem besvarade. I första hand kommer frågor som rör svenska språket att behandlas, i andra hand frågor från det nordiska och det latinska språkområdet. Första frågan som vi har fått in handlar om ortnamn här i trakten av Söderköping. Till nästa nummer hoppas jag på många nya intressanta språkfrågor från er i läsekretsen! Sänd dem med e-post till info@lilla-tidningen.com

Ortnamnen är ett intressant forskningsfält, i och med att de speglar en svunnen tids historia och kultur, och berättar en hel del om geografin i gångna tider. Vi börjar förstås med det viktigaste namnet av alla, nämligen Söderköping!

Som många andra ortnamn har vår stads namn två delar: Det innehåller en del som handlar om naturen och en del som handlar om vad människorna gör där. Delen *-köping* handlar förstas om att köpa, och slutet *-ing* är en förvrängning av ordet *äng*. Alltså är en köping en äng där man kan handla. Söderköping är "ängen i söder där man kan handla". Många tänker kanske att om det finns en Söderköping så bör det också finnas en Norrköping. Man låter sig då lätt luras, eftersom första delen i ordet Norrköping har fått kortare vokal under årens lopp. Ursprungligen har man troligtvis sagt Norrköping med långt å-ljud. Ett nor är en kraftigt avsmalnande plats i ett vattendrag, och ett sådant finns det som bekant i Motala Ström just där Norrköping ligger. Men visst kan det vara så att Söderköping fick sitt namn av bönder som bodde norr om vår stad.

I sammanhanget kan det vara värt att nämna att ordet *stad* betyder *plats*. Under medeltiden omgärdades all handel av ett myller av regler. Man fick inte handla var man ville, och orsaken var att myndigheterna ville ha kontroll över handeln och kunna beskatta den. En plats där människor bodde kallade man för en *by*, bildat till ordet *bo*, medan en plats där man fick handla kallades *köpstad*. Första delen *köp*-tappade man så småningom och ordet *stad* blev kvar. I våra nordiska grannspråk införde man inte ordet *stad*. Danskarna kan alltså med stolthet kalla Köpenhamn för *Kongens By*. Men det finns runt Söderköping en mängd namn som slutar på *-stad*. Namnens första del berättar då vilken sorts plats det handlar om: *Kullerstad* är en plats med kullar, *Vikingstad* en plats för vikingar, *Kolstad* en plats där man kan kola. En viktig plats under vikingatiden var *Tingstad*, där man samlades till tings för att besluta om viktiga ärenden.

ning till östgötaböndernas verksamhet är de med ett slut på *-sätter*, som betyder en plats där man hade korna under sommaren, och *-torp*, som betyder *boplats*. Namnen på *-torp* har oftast ett personnamn som första del: *Olofstorp*, *Danstorp*.

Landhöjningen i vår del av landet är en annan företeelse som har satt sina spår i de lokala namnen. Ungefär 1/2 centimeter per år höjer sig Östergötland ur Östersjöns böljor, vilket betyder att vattennivån för 1000 år sedan låg drygt 5 meter högre än nu. Fyller man i femmeterskurvan på en topografisk karta och sedan blåfärgar allt som ligger mellan 0 och 5 meter, ser man en helt ny skärgård, där vattnet nu har försvunnit och ersatts av åkrar (eller bebyggelse). Ortnamnen berättar dock sin historia: Längs vägen från Norrköping mot Arkösund åker man till exempel förbi *Svensksund* och *Konungsund*, som idag inte alls är några sund utan en liten rännil med vatten som heter *Vadsbäcken*. Denna bäck har tydligen med åren

blivit så grund att det går att vada över den. Det kunde man också vid *Stensvad* strax norr om Fristad – men där finns i våra dagar inte något vatten alls! Vid *Vintervad* inne i Söderköping kunde man vada på vintern, men inte vid andra årstider, då vattnet stod högre. *Skäl-sund*, ungefär 2 km väster om Konungsund, är fortfarande en liten bäck. Men det går knappast att jaga säl där nuförtiden, vilket man ju tydligen kunde göra när platsen fick sitt namn. Det samma kan man misstänka beträffande *Skällvik*, där första delen *skäll-* kan ha fått kortare vokal och alltså ursprungligen kan ha hetat *Skälvik*. Även *Skälboö* kan ha varit en bra plats för sälfångst, idag dock fullständigt torrlagd! Men den vackraste platsen i närheten bör ändå vara *Skönberga* – säger jag med ett lätt smil och en förhoppning om att inte stöta mig med alla som tycker att den egna backen är den vackraste!

Benny Möller

Andra namn med anknyt-

Hela dagen på Brunnen!
 Börja med en delikat frukost. Efteråt rekommenderar vi ett besök i vårt härliga spa för att sedan bli serverad lunch, tårtbuffé och middag. Alla är värda en heldag!

Frukostbuffé, Dagens lunch
Kak & tårtbuffé,
Delikat kvällsmeny

Exklusiva möten ~ Spa
Konferens ~ Weekend
0121-109 00
www.soderkopingsbrunn.se

Hund & Kattdoktor

i Söderköping AB

Stisse & Nisse

Veterinär *Lars Weistedt*

Margaretag 37 vid Cementgjuteriet/Robbans

Vaccinationskväll

onsdagen den 7/9 kl 16 - 19

Vaccinera för 250:- (gäller ej Rabies)

Då kan du också tala med foderkonsulent från specific och handla med **20% rabatt**

Vi bjuder på kaffe med dopp

Andra tider:

Tidsbeställning endast på telefon 0121-143 60
Mån-Tis & Tors kl 8-9 och 13-14 Ons kl 13-14

Foderförsäljning Mån-Tis & Tors kl 14-16 Ons 14-18

Drop-in för vaccinationer Ons kl 17-18

www.hundokattdoktor.se

Utställningen växer!
www.rorservice.se

Rörservice
Installationer och försäljning

VÄLJ RÄTT
BADRUM I HÖST.
SPARA PENGAR!

Nu får du en hörndusch på köpet när du väljer vårt Indigo- eller Classic-paket. Dessutom får du rabatt på utvalda badkar, WC-stolar, tvättställsblandare, duschset och handdukstorkar samt 20% på badrumsserierna Indigo och Classic (detta kan ej kombineras med andra erbjudanden). Alla erbjudanden hittar du i butiken och på www.svedbergs.se, där kan du också vinna ett badrum för 50 000 kr! Erbjudandena gäller 12/9-6/11 2011.

Thermia
Värmepumpar

SVEDBERGS

Öppettider i butiken
Mån-ons 10-18
tor-fre 10-15

Virkesgatan 6, Söderköping | 0121-10 100

www.videungen.net

Föräldrakooperativet
Videungen
i Söderköping

"Vårt mål är att alla barn ska känna sig trygga och välkomna"

Små barngrupper i naturnära miljö

Vi har lediga platser

Storängsparken 7, 614 32 Söderköping
Tel. 0121-128 11, 0705-88 09 28

Naturskyddsföreningen
Söderköping

www.naturskyddsforeningen.se

Skogens År 2011

Nya skyddade skogar: Hälla i Söderköping och Hinnerstorp på Vikbolandet

Arbetet med långsiktigt skydd av delar av den Östgötska skogen går framåt, om än alldeles för långsamt. Idag är drygt 1,3% eller ca 8000 ha av den produktiva arealen skyddad och vi har lång väg kvar till målen. Internationellt är det Skogens År 2011 vilket innebär att länder, myndigheter, organisationer etc. skall sätta fokus på skogens alla värden, lyfta fram dem, belysa och betona skogarnas betydelse för människans fortsatta existens på jorden.

Lokalt kring Söderköping är det roligt att konstatera att Hällaskogen, en ca 98 ha stor, tidigare skogsbetad och bondblådd äldre barrskog nu är skyddad efter mångåriga förhandlingar med positiva markägare och ligger under reservatsbildning. Området ligger på höjderna norr om sjön Strohlängen. Sedan 2 år ligger ytterligare ett nybildat naturreservat med ungefär samma naturkaraktär; Dyhult, några hundra meter längre söderut.

Ett annat område som måste lyftas fram ligger en bit ut på Vikbolandet mellan Östra Husby och Rönö. Hinnerstorp är en ca 20 ha stor höjddata med riktig gammal och grov, brandpräglad tallnaturskog med kringliggande tjosor med frodig granskog. Här känner man sig momentant förflyttad till Norrlands sista urskogar, man får en känsla av att stå mitt i Muddus Nationalpark, mitt på Vikbolandet, unikt. Här finns faktiskt en koppling till Söderköpings medeltidsvecka, de äldsta träden här grodde förmodligen under samma århundrade som medeltiden tog sin ända dvs 1500-talet. Ett stort tack till Östkind's Häradssällningen som låtit detta område förbli oavver-

kat och nu via markbyten med Sveaskog låter det bli naturreservat.

Vad är då speciellt med dessa nya blivande naturreservat? Hällaskogen med sina hållmarkstallskogar, skvatt-ramkärr och stråk av äldre gran är unik för dess storlek och dess obrukade karaktär inom ett i övrigt ganska intensivt brukat bondeskogslandskap. Inom hela arealen finns i princip inga kalhyggen eller ungskogar. Allt är olikåldriga barrblandskogar uppkomna efter brand och danade av seklers försiktiga "blädningar" eller plockhuggningar. Idag är dock skogarna ganska slutna och täta och har stora virkesvolymen jämfört med tidigare. En art som knappt finns i Götaland; ringlav, som finns i skyddade skogar i Norrland, har i Hällaskogen funnit en sista utpost i förkastningsbranten ner mot Dyhults odlingslandskap. Östgötaleden får nu en ny sträckning och hela reservatet kan avnjutas genom en vandring på leden som för en vidare ner mot sjön Strohlängen och Stegeborg. Söderköpings kommun storsatsar och restaurerar i år hela denna sträckning av

Östgötaleden.

En rolig detalj med Hinnerstorp är att det redan tidigt på 1960-talet togs initiativ till skogsskydd här och en mindre del på knappt en hektar skyddades i form av ett naturminne. Dessa utgjordes oftast av enstaka gamla barr- eller lövträd som via ett järmbeslag med tre kronor ingravades gavs skydd för all evig framtid. Här tog man dock i och det blev nästan ett helt hektar som skyddades med markägarens goda minne. Hinnerstorp speglar därför utvecklingen av skogsskyddsarbetet i Sverige, från enstaka träd till större sammanhängande områden. När man passerar den gamla yttergränsen för naturminnet har man knappt kommit in i urskogen... Till våren 2012 kommer området att vara tillgängligt genom skyltning, P-plats och vandringsleden dragen för den som är sugen på häftiga naturupplevelser.

Under nästa år är Ni alla välkomna på invigningar av ovanstående naturreservat. För oss som jobbar med skog och natur är varje år Skogens År.

Mikael Burgman

Kontorslokaler

Söderköpings
Konferens

Krav på en kreativ och rofylld arbetsplats med smidiga lösningar?

Mitt i Söderköping finner ni kontoret med unik konferens- och mötesmiljö!

I hyran ingår alla tekniska lösningar.

Klart att bara "plugga in"!

För mer information och visning:

070 - 601 98 42, kicki@pagruppen.se

Det var Föreningen Sankt Anna bygden som arrangerade visning med information om huset och som serverade fika.

Mycket roligt att träffa besökare och tillsammans uppleva lite nostalgi med berättelser från svunnen tid och att förhoppningsfullt blicka framåt.

Hela dagen hade vi bra väder utan regn. Det var fullt på stora grusparkeringen större delen av dagen och även på gräsparkeringen. Det var uppskattningsvis ca 250 besökare. Vi hade besökare från ca 10 30 fram till 17 30.

De flesta passerade köket även om de inte köpte fika. Köket lockade med en hel del föremål att se på och köket inbjöd till nostalgi. Många kom ihåg att de själva haft sådana föremål eller att de sett dem hos någon släkting.

Vi funderade tillsammans på varför bänkhöjden var låg – kanske lyftet med diskbaljan underlättades, hur maten höll sig, hur man höll fyr i spisen och vad som bakades i bakugnen ovanför spisen och i ugnen i spisen, hur man klarade sig utan vattenkran/pump inne och var vattenhinkarna kunde ha stått, den gamla lingonplockaren och termoserna blev berättelser hur man förr behövde bären och hur många timmar man var i skogen, plättlaggen, järnstrykjärnet och tvättbrädan med klykpaören inspirerade till berättelser om kökssystem osv.

Besökarna kunde sitta ute på trädgårdsmöblerna som kommunen hade ställt dit några dagar innan eller i salen som vi inrett med bord och stolar samt en hörna med barnmöbler i trä där det låg pennor, kriter och ritblock som användes av besökande barn.

På dörren till uteddaset hade vi hängt ett rött trähjärta, skulle ju så vara förr.

Vattnet i brunnen, varifrån det dragits en slang med kran fram till köksdörren, hade kommunen tagit prov på veckan innan och det var bra. Kaffet blev gott enligt besökarna som gärna tog en påtår.

I köket hade vi placerat tids- typiska föremål på hyllor och väggar för att få köket att se någorlunda inbjudande ut och för att ge besökarna lite nostalgi. Föremålen hade vi tagit med hemifrån.

I köksfönstren stod lerkrukor med röda pelargoner.

I köket var det försäljning av bullar och kakor med kaffe/te och saft.

I salen med blå tapet hade vi tre bord med gammeldags linnedukar och på borden små vaser av pressglas med miniroser. Stolarna hade vi lånat från skolan. I salen

Sankt Annadag i Edgars hus

...olika meningar om husets användning

placerade vi ett bord med informationsmaterial från kommunen och föreningarna. Där var kikare för utlåning och böcker om flora och fauna som kommunen hade ställt till förfogande och som kunde lånas. Böckerna var det flera som ville köpa på plats vilket dock inte var möjligt.

Flera fikade inne i salen för där var så fin stämning. Trädgårdsmöblerna och bänkarna framför entrén var sällan tomma.

I de båda andra rummen på nedervåningen var det skärmar med information.

I rummet innanför köket var det kommunens skärmar med information om kommunens planer för fastigheten Lagnö 1:2 samt information från en undersökning som kommunens konsult hade gjort om prognoser för bl a näringsliv och befolkning i Sankt Anna, främst för östra delen av kommunen.

I rummet till höger om entréhallen var det skärmar som gjorts av Föreningen Sankt Annabygden med foto och text som presenterade besöksnäringen i Sankt Anna, ungefär densamma som fanns med vid kanalhamnens Visitor Center förra året.

Många frågor ställdes under Sankt Anna dagen. Frågor om vem Edgar var och hur

han hade verkat.

Det var flera av besökarna som på något sätt kände till Edgar och husets verksamhet med bl a telefonväxel.

Många frågor om framtiden för Edgars hus och för hela fastigheten. Många förslag om husets användning och även om kringliggande byggnader på tomten. Vi var flera som kunde svara på frågor och ta med förslag från besökarna. Vi fick också en del historiebrevskrivningar väl värda att bevara. Vi kommer att återknyta kontakten med några av berättarna för att dokumentera deras berättelser.

Bakgrund och förutsättningar för återskapande av miljön både inne i huset och i omgivningarna finns bra beskrivet av Marie Hagsten i material från Östergötlands Länsmuseum, "Dokumentation med vård och underhållsplan Lagnö 1:2, maj 2010"

Veckan efter Sankt Anna dagen 27/7 samlades representanter för tre föreningar i Edgars hus för att återigen skriva ett brev till kommunen om hur vi här i Sankt Anna anser att fastigheten Lagnö 1:2 bör utvecklas;

Föreningen Sankt Anna bygden, Navet i Havet och Sankt Anna Hembygdsförening enades om formuleringen som skickades till Kommunstyrelsen 28/7. Dessförinnan hade samtliga

föreningar inhämtat önskemål och förslag från sina föreningar och förslag från besökare på Sankt Anna dagen togs också med.

Edgars blir ju förhoppningsvis, enligt kommunens planer, nästa års Turiststuga. Det är snart ett möte på kommunen om vårt förslag från Sankt Anna där det skiljer sig en hel del från vad kommunen troligtvis helst vill besluta om. Vi har fått två förslag från kommunen som sammanställts av kommunens konsult. Vi har gått på det som innebär mindre verksamhet i Edgars till att börja med och vi har lagt till en hel del om försiktig renovering och enbart nybyggnation av ett mindre servicehus med exteriör som Edgars hus.

Med på mötet kommer att vara ordförande i samtliga tre föreningarna;

Föreningen Sankt Annabygden, Navet i havet och Sankt Anna Hembygdsförening. Det bli spännande att höra/ se resultatet av kommunens beslut.

Gunilla Norén

EU-moped SYM Shark 50 -03

Gott skick. Lättstartad. Stor och stadig modell. Går perfekt. Endast 5900,- 0121-42135, 070-3108370

Såld

Bodil Kärnfeldt
bodilochrune@telia.com

Flygande hjort dödade cyklande pensionär

En osannolik historia

En sådan rubrik hade nog väckt uppståndelse om den nu varit sann, nu var den bara nästan sann.

Följande utspelade sig: en pensionär cyklade från Stegeborg mot Söderköping då pensionären fick syn på två hjortar, som betade vid vägrenen på andra sidan, ca 30 meter framåt, hon saktade då farten för att beskåda djuren lite närmare. Då kommer det en bil, med ganska hög fart, från Söderköping. Pang! En hjort kommer flygande på två meters höjd och landar bredvid pensionären, som fortfarande sitter på sin cykel. Djuret glider ca 15 meter på vägen och stannar. Stendöd. Bilföraren kommer ur bilen, lätt förvirrad. Det kunde gått

galet för dig det här, säger han. Jaså minsann, tänkte pensionären, som ännu inte fattat något.

Själv uppfattade bilisten ingenting förrän han såg hjorten landa

Förbipasserande bilister stannade och drog djuret ner i diket, polisen ringdes, markägaren kontaktades.

Pensionären cyklade oskadd och lätt omtumlad vidare till Söderköping. Änglavakt eller?

Bodil

En skogspromenad blir inte alltid vad man tänkt sig!

En klar dag med lite hög luft utmärkt för en svamprunda. På med stövlarna, fram med svampkorg, kniv och kameran förstås. Tänk om jag just idag finner det enorma svampstället där det bara kryllar av gula kantareller, vilket naturligtvis måste bevisas.

Efter 20minuters promenad tyckte jag mig skimta något gult under ett buskage, i samma ögonblick som jag sjönk ner på knä anade jag en rörelse i ögonvrån. Vem står där och tittar på mig, jo en stor älgdjur med krona och skägg. Hjärtat hoppade upp i halsen på mig och hamrade vilt, det kändes som om jag skulle sprängas. Vi tittade på varandra i en hel evighet!!! Sedan

vände han rumpan till och gled nonchalant i väg. Efter några minuter ramlade hjärtat ner till sin normala plats och jag reste mig på darrande ben och beslöt att vandra hemåt, det kändes lite osäkert i skogen. Kameran glömde jag naturligtvis att använda.

Efter ytterligare en stunds promenad öppnade sig en glänta och jag fick syn på något helt annat.

Nu kunde jag lugnt och sansat ta upp kameran och utan hjärtklappning förevisa bilden framför mig. Där i gräset stod det sex vita, välgjorda träkors vart och ett med ett ryskt namn på.

Igor Vladislav Fjodor Sasja Vasilij Ivan
Vad kunde detta betyda?

Nu fick jag något att fundera på.

En tid senare guidade jag ett ryskt sällskap en kväll, efteråt berättade jag min historia om korsen i skogen, männen tystnade en efter en och lyssnade spämt. När jag var färdig lade ledaren en hand på min axel och tittade mig i ögonen och sa allvarligt. "Gå aldrig dit mer igen det är maffian ..."

Bodil

Approp till Projekt Skällviks borg

Inom kort startar ett intressant arbete med att levandegöra en medeltida borgs historia. Du som är intresserad är välkommen att delta. Vi gör det på ideell basis. Allt i samarbete med en mängd olika specialister inom området.

Projektet behöver många olika kunskaper för att kunna genomföras. Inte bara inom historia. Din kunskap kanske behövs.

För info ring Vidar Jansson 0121-42135

Tårtor
Smörgåsar
Smörgåstårter
Hembakat bröd
Exotiska bräckor

Eget hantverk
från utsökta råvaror
till det läckra
på ditt bord

TartFixa'n

0121-15555 0739-624646 www.lumiere.nu/tartfixarn

FIX PUNKTENS
SKO & NYCKELSERVICE

Cykelreparationer
Dragkedjor till jackor
Syr båtkapell

Service på Cyklar

NU 300:- (ord 350:-)

För cyklar ansvaras högst 3 månader
0121-14765

Fix
konditori
0121-13960

Figurtårtor
Färskt bröd
Konditorivaror

Smörgåstårter
Smörgåsar
Servering

OUTLET
210
REA!!!

under hela september
Halva OUTLET-PRISET!

Vard 10-19 Lör 10-16 Sön 11-16

ALL-GLAS AB

FÖNSTERREPARATIONER
BILGLAS • UTERUM
BALKONGINGLASNING

Lagar även fönster i skärgården
- vi har egen båt!

0121-212 00

www.all-glas.se

GLAS
kedjan

Bengt Axmacher
bengtax@telia.com

Med åren letar jag alltmer. Efter bilnycklarna, t ex, eller plånboken, eller senaste numret av tidningen, eller efter korsordet. Därvid hittar jag allt mera sällan det jag söker, utan istället saker som jag letat efter tidigare men gett upp hoppet om. En ny naturlag kanske? Man hittar det man inte söker!

Sedan barnsben tycker jag om att plocka svamp. Fast jag som vuxen gått svampkurser för att förkovra mig, är det fortfarande kantareller det handlar om. Karl-Johan kan somliga år fylla en hel frysbox. Han blir mestadels kvar där, fast vi tycker det är gott. Men kantarellerna blir aldrig gamla i boxen, vi älskar dem, och älskar att hitta dem.

En god vän berättade att familjen en gång tänkte plocka kantareller. De tog bilen och åkte runt i skogarna tills de fann ett skogsparti som såg ut som om där kunde växa kantareller. Och DÖM om deras förvåning när det faktiskt gjorde det. Detta berättades som en rolig historia: man letade efter kantareller och hittade kantareller. Lustigt för att det är så osannolikt.. Det vore troligare att man hittade ett bilvrak, eller en liten myr med odon, tranbär och ängsull, eller möjligen inget alls av intresse.

Under en period intresserade jag mig för natorientering. Jag har aldrig hittat så mycket kantareller som de åren. I pannlampans sken blinkade de gult bredvid min

Kantarell- ställen

löpa. Men jag hade bråttom till nästa kontroll, som var vad jag letade efter. Jag var en usel orienterare som ofta fick starta tidigt för att man skulle slippa vänta på mig, jag var oftast sist i mål. Det gick inte an att kränga av sig tröjan, fylla den med kantareller och komma ännu mera grundligt sist. Man var för övrigt skyldig att ha tröjan på sig som skydd mot orienterarsjuka.

Under flera år var jag jägare. Det var en lycklig tid. Jag letade efter antingen vilt, som t ex. rådjur, eller hunden, som ofta fann det roligare att springa in på grannmarken och jaga där. Och eftersom jag inte letade efter kantareller hittade jag dem och kunde fylla ryggsäcken efter att ha tagit på mig den extra tröjan, ätit upp mackorna och tagit termosen i fickan.

Den som kan sin Kalle Kantarell-visa, tror att han kommer från enebacken. Där har jag dock aldrig hittat honom. Säkraste stället är där han växte förra året. Som liten lärde jag mig att man skulle kasta rensen där

man ville få kantareller, men förståsigpåarna sa' att det var fel. Min hustru hävdar dock att det är korrekt. I många år slängde de konsekvent sitt kantarellrens på en gräskulle i trädgården, och nu, 30-40 år senare, är den faktiskt ett osannolikt välbeläget rikgivande kantarellställe. Det funkar alltså, men det tar opraktiskt lång tid för den som redan är i 70-årsåldern.

Vi har istället specialiserat oss på att leta efter skogsområden dit ingen går, och då hittar man kantareller. På andra ställen finns de kanske men plockas regelbundet bort. Nu har vi alltså våra egna ställen. Det är svårt och jobbigt att ta sig dit. Vi plockar minst en gång i veckan. Vi ropar inte efter varandra. Vi talar tyst med varandra. Vi rensar på platsen och slänger det i luckorna där ännu inga kantareller syns till.

Vi hoppas på ett långt liv. Och vi äter mycket kantareller.

Bengt Axmacher

ICA

Kapprustning

Willys

...som på kalla krigets dagar. Fast nu handlar det om affärer. Om att ta för sig.

Matvaruhandeln koncentreras till Fixområdet.

Hemköp på norr och ICA vid Hagatorget blir kvar. ICA vid Hagatorget har inget med nya ICA vid Fixområdet att göra. Det är, enligt uppgift, en entreprenör från annan ort i Östergötland som öppnar i Söderköping.

Att stora matvarubutiker också innebär mängder av bilar till och från är väl ändå känt. Varför ska de ligga intill en stor skola?

Vidar Jansson

Vi på **Medisox** önskar alla en riktigt härlig höst !

Fabriksförsäljning

NU med massor av nyheter !
NYLON knästrumpor, Stay ups och Strumpbyxor
ULL kompressionsstrumpor

NYHET! *SPORT Kompressionsstrumpa*
med **COOLMAX** i foten för varma dagar
och **ULL** i foten för regniga dagar

Rabattkupongen nedan *kan*
kombineras med andra erbjudanden

Vanliga öppettider måndag - torsdag 8 - 18, fredag 8 - 15

Fixpunkten 0121-15940

10 % mot uppvisande av denna kupong

Gäller tom 30/11 2011

Medisox

Öppet
alla dagar

Braskens Krog

0121-15048
www.braskenskrog.se

Plankstek ink stor starköl

(flaska) alt alkoholfritt 129:-

Fullständiga rättigheter

Restaurang & Pizzeria

Skönbergagatan

Foto Jan Nilsson

Skönbergagatan bjuder återigen in till femkamp med lekar och spel hämtade från medeltida traditioner. Det är grenar som att fånga äpplen, dragkamp med rep, hästkokastning, pungboll och dra hank.

Utmana dina vänner på en kamp. Varje vunnen kamp är en lott till dragningen om Silverskatten som görs av en av Gästabudets riddare. Vinsten är minst 1000 kr på lördagen och 500 på söndagen. Ju fler som tävlar desto större vinst eftersom insatsen på 10:- per person går till vinsten.

Tävla kan man göra lördag mellan 10 och 15 och söndag mellan 11 och 14. Dragningen sker på lördag kl 16.15 och på söndag kl 15.15.

Swedbank

Kunderbudanden!

Vi har något för var och en.
Vad passar dig?

Nyckelkund Nyckelkund Mer Premium

Välkommen in så berättar vi mer!

Skönbergagatan 1, Söderköping
Tel: 0121-197 00 www.swedbank.se

KAFFEBÖNAN
Skönbergagatan 12 • Söderköping

Dax att vårda din HÄLSA?

Vi har ett unikt stort sortiment av:

- Hälsokost & Kosttillskott
- Naturmedel & örter
- Ekologiska livsmedel för ett sunt liv

Vill du ha rådgivning för en bättre hälsa?
Ring 070-7683217 och boka din tid!

Månd-fred 10-18 • lörd 10-14

Tel 0121-100 43 • www.kroonshalsa.se

Foto Thomas Pettersson

Senare i höst...

De venetianska tvillingarna

intar scenen på Söderköpings Brunnssalong

Det blir tredje gången gillt i höst! Mats Huddén sätter upp ännu en fartfylld och rolig Goldonikomed, nyöversatt och bearbetad för Brunnssalongens scen. Ensemblen bjuder på en dramatisk förväxlingshistoria som inte saknar något. Självklart ingår en stor del kärlek, men också missförstånd, svartsjuka och intriger. Det gäller liv eller död!

*Vilken historia!
Säljer verkligen advokaten sin dotter Rosaura? Kan man lita på hans bästa vän? Hjälper eller stjälper han? Vem är Tonino? Och är Zanetto fullständigt korkad, eller...? Colombina vet allt! Vilka underbara juveler! Vem äger dem? Kan både Lelio och Florindo gifta sig med Beatrice. Och kan Zanetto gifta sig med både Beatrice och Rosaura? Hur ska det gå? Är pengar allt, eller finns det annat som gör livet värt att leva? Ja, man kan verkligen undra!!!*

Pjäsen utspelas i den italienska staden Verona under en enda dag år 1746.

I höst är den spelglada ensemblen utökad med nya skådespelare. Bo Höglund är känd från Östgötateatern, TV och flera Beck-filmer. Andreas Sneckenberg spelar för första gången i Brunnssalongen, men är känd för östgotapubliken från flera olika scener. Två unga nykomlingar är Malte Nordlöf och David Boholm, som debuterar på Brunnssalongens scen. Förra året arbetade båda som scenarbetare, tekniker och värdar vid föreställningarna. Båda kom från Nyströmska skolans teaterförening. Nu tar de klivet upp på scenen.

Tonino

Zanetto

Beatrice

Lelio

Välkommen in!

Öppet måndagar & torsdagar 9 - 17

Kom gärna in, så bjuder vi på en kopp kaffe!

HÄLSNINGAR MARIE ANDERSSON, FONUS SÖDERKÖPING

FONUS

ÖST

SKÖNBERGAGATAN 11 · TEL 0121-14640 · WWW.FONUSOST.SE

De venetianska tvillingarna spelas av Mattias Schönbeck, en välkänd profil i Brunnssalongen. Ja, det är sant! Mattias dubbelarbetar på scenen och spelar båda tvillingarna. En utmaning som heter duga! Mats Huddén spelar i år en av de större rollerna i pjäsen. Även han dubbelarbetar alltså, som regissör och som skådespelare. Också Fredrik Pettersson gör dubbla roller, en ung och en gammal man. David Boholm kommer att få slita för brödfödan, som allas betjänter!

Var och en i ensemblen är värd att nämna. Publiken känner dem väl sedan tidigare.

Hela ensemblen:
Bo Höglund
Mattias Schönbeck
Mats Huddén
Kristin Kindbom
Andreas Sneckenberg
Lisen Kromnér
Fredrik Pettersson
Caroline Albrecht
Per Sallerbäck
Malte Nordlöf
David Boholm

Som vanligt spelas föreställningen inomhus i Söderköpings vackra Brunnssalong. I pausen kan man köpa förfriskningar och godbitar i foajén. I anslutning till föreställningen kan man njuta av Brunnssalongens restaurangens goda mat och dryck. Man kan också boka en skön hotellvistelse med teater.

Läs mer om föreställningen på www.magicom.se

Fräcka ute

Smarta inne

Den nya generationen färgskiftande glas är här.

Suntech Intense aktiveras till intensivt mörka på några sekunder utomhus. Och växlar till klara på några minuter inomhus, omöjliga att skilja från vanliga glas. Färgerna är trendiga; varmt brun och coolt grå.

Färgskiftande glas är komfort och ett behagligt seende för dig med ett dynamiskt liv. Alla dagar på året, var du än befinner dig.

HOYA

www.hoya.se

SUNTECH INTENSE

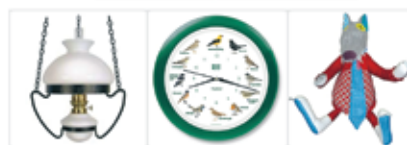
Optiker
Andersson

Skönbergagatan 7 0121-13120

www.optikerandersson.se

20% i hela butiken !!!

Gäller ordinarie priser under gästbudsdagarna

Garvarboden.se

för gåvan till någon du tycker om

Skönbergagatan 8
info@garvarboden.se

0121 - 10040
www.garvarboden.se

CaroAnz
"Kläder för kvinnan var dag"
20 % Rabatt på ett plagg!

Välkommen hälsar

Gäller under Gästbudet (8-11/11)

Ann-Sofie Caroline

Ta med er varannan för att få rabatten.

Skönbergagatan 8 A 0121-10110 www.caroanz.se

Hagatorget

Foto Jan Nilsson

Magiska grannar väcker en drake är en teaterföreställning för de riktigt små barnen i Urdarteaterns blåa tält på Hagatorget. Tider för teatern: Lördag kl 11,13 och 16, söndag kl 11, 13 och 14. Obs det finns bara 30 biljetter till varje föreställning! På Hagatorget kan man också bada medeltida SPA, få massage och fotvård fred från kl 18, lörd från 15 och sönd 11-15.

www.serander.se

Välkommen att kontakta oss!

Serander
Fastighetsförmedling
är ett familjeföretag

Hos oss får du personlig
service och omtanke

Ake Serander Johan Serander Daniel Serander

Drottninggatan 2 Norrköping 011-128028
Storgatan 7, Söderköping 0121-21920

Serander
Fastighetsförmedling

**Bossgårds
Begravningsbyrå**

10201

Etabl 1876

Prästgatan 6 ; 614 30 SÖDERKÖPING

Välkommen in till oss
så berättar vi vad Nordea
kan erbjuda just dig!

Prästgatan 3
614 21 Söderköping
Tel 0121-24 650
nordea.se

Nordea

Emerentia Kroppsvård

NYHET!

Skin scrubbing, Diamond dermabrasion, Ultraljudsbehandling, Hot & Cold behandling och Photon. Dessa är alla välkända icke kirurgiska metoder för en friskare och yngre hud. Behandlar problem som acne, solskador, pigmenteringar, ytliga blodkärl, linjer/rynkor samt celluliter.

ERBJUDANDE!

100 kr rabatt på valfri ansiktsbehandling.
Ord. pris från 550:-. (Gäller en gång/kund t.o.m. 110930.)

Varmt välkommen!

0704-385811
Karl Knutssonsgatan 5
(ingång från E22)
www.emerentiakroppsvard.com

Emma Axelsson

Rådhusorget

Rådhusorget ska i år förvandlas till ett mattorg där man kan köpa olika medeltida rätter för alla smaker från matknallar, besöka lönnkrogen i Rådhuskällaren eller delta i gästabud på torgets uteservering. Det blir underhållning med Bastardus, Galtagaldr, Uthopia, Faunus, Trix och Patrask.

Gästabudet på Rådhusorget är öppet fredag från kl 18, lördag och söndag från kl 11.

Foto Länsmuséet

Handelsbanken i Söderköping har alltid öppet för dig !

För oss är det en självklarhet att du kostnadsfritt kan utföra dina bankärenden när och var som helst. Därför är vi tillgängliga för dig på kontor, via internet samt telefon.

Välkommen in till oss så berättar vi mer.

Söderköping 0121-15600
www.handelsbanken.se/soderkoping

Handelsbanken

- Trötta och Nötta Fötter ?

På Fri Fot

Medicinsk Fotvård

Fotvård 380 kr

Pensionärer 340 kr

Christina Forsman • Dipl. Medicinsk Foterapeut
Ågatan 17B, 614 34 Söderköping, 0121-260060

MIMMIS HUS

Hår & Skönhet

Nu har vår nya nagelterapeut Veronica Adolfsson börjat....

Vi kan allt om hår, hud o naglar.

Karlknutssons gatan 5
Söderköping
0121-104 70
www.mimmishus.se

"Whisky pinnen"
doseringsrör för
vatten i whiskyn

Äkta silver
+ glaskaraff
från Rosdala
glasbruk
Pris 1600:-

Söderköping
0121-15533

**GULD
MAKERIET**

Storgatan 5
Söderköping

Kanalhamnen

Så spännande att leva i en värld där det kanske, kanske fanns drakar högt upp i bergen, troll i de mörka skogarna hemmavid och kentaurer i exotiska länder långt borta. Många hade sett dem...

Om djuren i staden och fantasin berättar en utställning i Visitor Center. Där kan man få veta allt om medeltidens husdjur som fanns i staden, se vad man hittar efter dem idag, titta på djurhår i mikroskop och prova att mäta med kroppen i fot, tum och famn och göra en alldeles egen variant av kottedjur.

Östergötlands museum har grävlådor på plats för de som vill prova på att vara arkeolog och visar exempel på fynd från Söderköping.

Boris Bertil, Ivan och trollkarlen från gycklargruppen. Narrarna dyker upp några gånger under dagarna med sin föreställning som innehåller både stunt, fakir och magi. Dessutom kan man prova på olika lekar och tävlingar efter Telge Glimas show.

*För att vuxna inte ska bli avundsjuka bjuder Kanalhamnen till gille på S:t Ilians värdshus med musikern Loke, undergroundvisans härförare, och eldshow av Sofie.
(se tiderna i programmet)*

Myntning i Söderköping Tusentals mynt funna i unik silverskatt

Inför årets gästabud har Gästabudsförening gett ut en nål inspirerad av ett mynt präglat av kung Magnus Eriksson 1354-63. Passa på att köp en vacker nål för 40 kr, det finns ett begränsat antal!

Magnus Erikson (1316-74) var sonson till Birger jarl och sonson till kung Magnus Ladulås. Han valdes till kung vid tre års ålder, tog makten vid 15 och regerade i 33 år. Han kanske var mest känd för att ha avskaffat träldomen och för att han er-

satte de gamla landskapslagarna med en lag för hela landet.

Mynt fr 1300-talet

Nyttillverkad nål

Foto Länsmuséet

Kanalhamnen

Myntning i Sverige

De första svenska mynten gjordes strax före år 1000 i Sigtuna. Efter uppehåll på ett par hundra år kom myntningen igång på olika platser i landet, under kungens överinseende. I Magnus Ladulås testamente omnämns Söderköping som en av 8 orter med mynttillverkning. Valörerna man räknade med var mark, öre, örtug och penningar. Fram till 1360 tillverkades bara penningar, de övriga var bara räknevalörer. Mynten var av silver, små och oftast präglade på bara ena sidan, s k brakteat.

Myntning i Söderköping

Söderköpings första mynt präglades 1275 - 90 på uppdrag av Magnus Ladulås. Hans sonson Magnus Eriksson präglade 1354 - 1363 det mynt som är förebild till Gästabudets nål. Albrekt av Mecklenburg fortsatte myntandet 1364 - 89. Under 1400-talets mitt gjorde Karl Knutsson Bonde "örtugar" i Söderköping. De sista mynten från Söderköping var hertig Johans öresmynt och riksdaler från 1617.

En myntskatt i Söderköping

I kvarteret Norrtull fann man vid en arkeologisk utgrävning en myntskatt med flera tusen mynt i huset efter en tyghandlare. När huset brann i slutet av 1300-talet smälte de flesta mynten ihop till en klump. Mynten var huvudsakligen från Magnus Erikssons tid.

Vad räckte mynten till?

De flesta människor hanterade väldigt lite pengar. Man hade självhushåll och arbete betalades med mat, husrum, kläder och en liten kontantlön. 1330 kunde en dräng utkvittra en halvårslön på 1 mark förutom 2 par skor och 1 par byxor. Pengarna räckte nästan till ett fat (157 liter) sill eller 20 liter vin eller drygt två meter vadmal.

Dagsverksarbetarna hade bara kontantlön och förmodligen mat. 1270 räckte en dagsverkslön om 3-4 penningar till att köpa lika många bröd. Sparade arbetaren drygt ett år räckte det till en häst. Att friköpa en träl kostade som 2-3 hästar. Byggnadsarbetaren från 1370 fick för sin daglön jobba i två månader för en ox, tre för en tunna mjöd, fyra för ett armborst. Men redan efter en dags arbete kunde han svinga 3 stop öl. 1450 är dagsverket värt 2 örtugar. Det räckte till en gås eller 5 hönor. För att få ihop till en kjortel krävdes 18 dagars arbete, 1 tunna (125 liter) enkelt öl nästan 8 dagars arbete och ett par skor 12 dagar.

År 1500 kostade en spelman 10 mark om året. Lika mycket som en tunna sill!

1 mark = 8 öre = 24 örtugar = 288 penningar i Ö Götaland och på Gotland, 192 i Svealand, 384 i Götaland.

Nyfikna sakletare sökes

Är du nyfiken på hur det var förr? Välkommen till Östergötlands museums marknadsstånd på Söderköpings gästabud. Här du kan prova på att skriva kalligrafi på medeltida vis, att spinna och karda ull, tillverka halsband och amuletter, fläta band och se närmare på äkta medeltida föremål från Söderköping. Har du hittat några fornynd? Vi kan svara på dina funderingar.

Östergötlands museum bedriver en omfattande arkeologisk verksamhet i hela länet, i första hand i form av arkeologisk uppdragssverksamhet inför vägbyggen, kommunala detaljplaner med mera. Men lika viktigt som det är för oss att bevara eller undersöka nya fornlämningar, lika angeläget är det att vi arkeologer för ut våra upptäckter och kunskaper till länets alla invånare - liten som stor.

Men vi måste lyssna också – på människors berättelser om sin bygd

och sina minnen. Den egna lokala historien är betydelsefull och vi är omgivna av mängder med spår efter tidigare generationer, i form av gamla hus och kulturmiljöer, forntida gravar och andra fornlämningar liksom lokala sagor och sägner.

Att medverka vid Söderköpings gästabud är ett sätt att nå ut till allmänheten. Och som oftast arbetar vi arkeologer här tillsammans med läns museets pedagoger. Ett annat tillfälle är olika skolprojekt, då eleverna får ägna en dag åt arkeologi. Viktiga ledord är då: att upptäcka, utforska och undersöka. Vi utför projekt både utomhus i skolans närmiljö och i klassrummet.

Vi arbetar också gärna med våra fem sinnen, vid alla tillfällen när vi möter allmänheten. Man lär sig inte bara genom att lyssna och se, utan lika mycket genom att ta på saker, att dofta och att smaka. Vi använder därför många

gångar ull, skinn, läder och textil för att tillverka föremål vid våra aktiviteter. Ibland

bakar vi bröd över öppen eld på forntida vis. Inte minst det praktiska hantverket är en viktig

metod för att skapa förståelse för forna tiders villkor.

Foto Länsmuséet

Nästa nummer av lilla tidningen utkommer preliminärt den 24 november 2011

Historiska föremål ökar i värde om man känner deras historia

Åke Larsson
049118091@telia.com

När vårt föräldrahem skulle delas upp mellan mig och mina bröder blev jag innehavare av en verktygskista som vår morfar hade haft med sig när han var ute och byggde och snickrade. Det var minsann ingen vanlig verktygslåda jämfört med de hjälpmedel vi har idag att förvara våra verktyg i. Det var en kista med kraftiga bärhandtag på gavlarna och den vägde "ton". Den där kistan tog vi av nostalgiska skäl med oss vid flera flyttningar under ett antal år.

Morfar och hans familj bodde i en by i Rynninge utanför Arboga och hade sina uppdrag däromkring. Bland annat byggde han ekor som blev omtalade. Nåväl, kistan blev oss övermäktigt på grund av sin vikt och storlek så vi tog kontakt med hembygdsföreningen i Arboga. Vi frågade om kistan kunde vara intressant för föreningens museum och det var den. Därför skrev jag en

bakgrundsberättelse om morfars verksamhet som knöt an till verktygskistan och skickade berättelse och kista till hembygdsföreningen Arboga Minne. Som tack fick mina bröder och jag var sitt brev från föreningens ordförande. Tack vare bakgrundsberättelsen var inte kistans innehåll så anonymt utan kunde ingå i museets skrå- och hantverkssal.

Vi har till Hembygdsmuséet i Skällvik lämnat en tallrik med ett motiv. Den är gjord av David Gerhard som han kallade sig som konstnär. Han var ett av barnen Johansson i Betel. Tekniken han använde är intressant. Han höll en helt vit tallrik över en stearinljuslåga så att den blev helt svart. Med en nål skrapade han fram motivets vita detaljer med nära nog ett svartvitt fotografiskt skärpa. En sådan beskrivning följde med tallriken.

Vi tittar gärna på ett tv-program som heter Engelska Antikrundan. Där framhåller man också värdet av att veta föremålets bakgrund. Här ett upprop till lilla tidningens läsare. Alla som

vill lämna ett föremål till museet, skriv en kort berättelse om vem som ägt före-

målet, vilken plats det kommer från och i övrigt lite om föremålets historia. Om det

kommer anonyma föremål får vi försöka enkelt forska med givarens och lilla tid-

ningens läsares hjälp.

Åke Larsson

Owe och Ulf

Hembygdsföreningens ordförande Ulf Jönson och museiföreståndare Owe Hilding saknar ofta historia och ursprung när det gäller de föremål som lämnas till museet. Det gäller förresten för de flesta föremål som museet har i sina samlingar framhåller de. Därför värdesätter de lilla tidningens vilja att efterlysa olika föremåls proveniens.

Åke Larsson

Föremålen på stora bilden härintill är exempel på föremål vars historia vore intressanta att känna.

Mynningsladdaren är gammal och delvis omgjord, troligen under 1800-talets mitt. Kan den ha varit med i Napoleonkrigen, där svenska trupper deltog?

Hjälmmodellen är troligen från medeltiden, säger Owe. Men är den inte för tunn för att vara en stridshjälm? Hur har den då använts och av vem?

I mitten av 1800-talet sköts den "sista" vargen i Bottna. Vem har ägt fällan vi ser längst ner? Har den använts?

Visst vore det intressant med historien bakom de flesta föremålen i ett hembygdsmuseum.

Vidar Jansson

En gång Beckers-kund alltid Beckers-kund

Beckers Bil är förtroende

- vänd dig till oss för begagnade bilar!

Alltid ett 60-tal väl iordningställda bilar

MRF-an slutna för Din trygghet

Mer än 50 år i branschen

 BEG BILSPECIALISTEN
BECKERS BIL
Söderköping • www.beckersbil.se • 0121 - 145 45

FRIGGEBODAR
NU 15 m²

SE vår utställning
vid Beckers Bil

 LBM AB 0121-216 18, 070-552 16 18

 Distriktsveterinärerna
en del av Jordbruksverket

Norrköping Söderköping Valdemarsvik
011-265700 0121-12120 0123-10055

KIRURGI - MEDICIN - FODERRÅDGIVNING
ID-MÄRKNING - ULTRALJUD - VACCINERING
KASTRERING

Telefontid vard 8 - 9. Jour dygnet runt. Alla djurslag.
Drop in onsdagar 17 - 19 för vaccinering och enklare åtgärder (gäller ej Valdemarsvik). I övrigt mottagning efter tidsbeställning.

Vi har manuella diskar för ost, delikatesser, fisk och kött
Catering för alla tillfällen

Hemköp

Ditt skafferi

Öppet 9-21 alla dagar

Söderköping 0121-196 90 www.hemkop.se

Ett företagshotell med konferens- och mötesmiljö utöver det vanliga

Kicki & Anders Tosthed arbetar med "Timmermannen 1" i Söderköping.

Fastigheten som ägs av PA Gruppen AB känns igen sedan tidigare som Söderköpings Konferens & Pensionat.

Pensionatdelen i verksamheten upphör och ska nu drivas som konferensanläggning och företagshotell under namnet Söderköpings

Till och med att disponera konferenslokalerna. och tipp-topp kök med lunchmatsal för företagarna. Allt verkar väl genomtänkt. Det finns som sagt utrymme för 6 företag i hotellet. Rummen är från 7,5 till 15 kvm. Bilplats ingår.

Mysigare och mer ändamålsenlig miljö för det lilla företaget är nog svår att hitta.

Vidar Jansson

En luftig veranda

Konferens.

...och det är inte vilket företagshotell som helst. Genuin miljö, Vackert iordningställda kontorsutrymmen för 6 företag. All tänkbar utrustning för "uppkoppling" och säkerhet finns installerad. Det finns intilliggande toaletter med duschar. Allt är nyrenoverat.

I hyran ingår i princip allt.

Genuin kontorsmiljö

Färg, butik, måleri, tapeter, lång erfarenhet, pålitlighet, rådgivning, renovering, nybyggnation, ROT-avdrag, fasadmålning, stil-tapeter, offerter, färgsättning, Flügger Färg, Sandbergs tapeter, Intrade, Midbec, Målaremästare, digitala färgförslag, yrkesskickliga målare

0121-15070

Nu tar sonen Håkan över

Efter drygt 20 år med byggföretaget, är det nu dags för Lasse Larssons son Håkan att ta över. Håkan har jobbat 15 år tillsammans med sin far.

Lars är dryga 60 och tycker att det är på tiden att varva ner en aning. Men han fortsätter att hjälpa Håkan.

Företaget utför alla typer av byggnation inom trä. Allt från grund till tak.

Lasse fortsätter med sitt andra företag också: Skönberga Fastigheter. En del av det företags produkter kan vi se som olika friggebodar intill Beckers Bil vid norra utfarten.

Någon förändring av verksamheterna i övrigt blir det inte.

Båda verkar glada och nöjda med tillvaron.

Behöver du proffsig hjälp så vet du...

Vidar Jansson

Håkan Larsson

Lars Larsson

Hunden i Söderköping

AlphaOhm Fysioterapi, Carinas Hundvård, Catharinas Agilitycenter, Hundforum, Hund & Katt shopen samt Pensionat Tass & Hov

från vänster Catharina Jägervall, Carina Carlsson, Helena Boode, Cissi Hennings & Ann-Charlotte Bengtsson

"Vi är sex stycken företag i Söderköping – alla verksamma i hundbranschen men inom olika områden. Genom ett ökat samarbete är vårt mål att kunna erbjuda hundägare lättåtkomlig information om aktuella aktiviteter och erbjudanden i området. Vi kommer bland annat tillhandahålla workshops, tema kvällar, prova på dagar, kurser samt återkommande nyhetsbrev. Nätverket kommer bli aktivt nu i höst så håll utkik efter vårt nyhetsbrev eller håll er uppdaterade via våra respektive hemsidor."

Vi ser fram mot en fartfylld höst och hoppas vi får träffa just Dig och Din hund!

499:-

Skil sticksåg 4270AA 500W
(RBF0154270AA)

2595:-

Kärcher högtrycksvätt K5.85 M
(KÄ13967000)

1595:-

Dammsugare
Bosch
(BSGL52130)

DJURBERGS
JÄRN • BYGG • FÄRG

Ågatan 4 SÖDERKÖPING Tel. 0121-120 20 www.djurbergs.se

hemma

Woody

colorama

Intergate

140 år

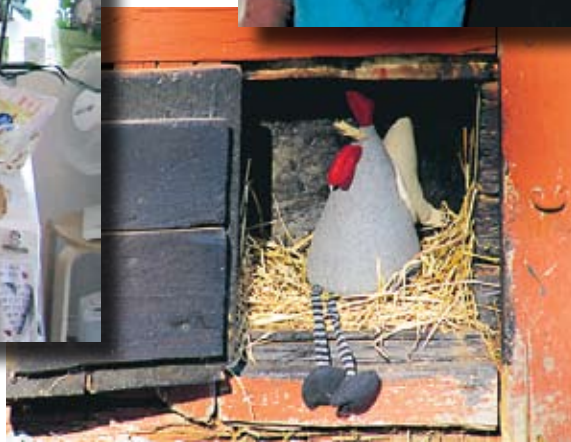
Att värpa en idé

...och göra något av den

Vikbo

Ann-Louise & Marie

Den här luckan stängs fortfarande om kvällarna

Före renovering

Ann-Louise "Ninni" Lemming Johansson bor på gården Stora Grönhög. Förra sommaren hade hon svårt att somna en natt. Det var då det hände. Idén med en lantlig butik föddes.

Dagen därpå berättade hon för Marie Forsstöm Augustsson, vars familj äger och driver gården Stora Grönhög.

Det lilla hönshuset skulle nog passa bra. Fast det var ju i erbarmligt skick. Inget fick emellertid stoppa idén. Renovering påbörjades i höstas.

Heminredning var ursprunglig idé. Men snart utvidgades planerna att även innefatta caféverksamhet, utställning och försäljning av produkter från lokala producenter, hantverkare och konstnärer.

Här finns nu, förutom heminredning, även hantverk i trä, ull, målat glas, keramik konst, betong och textilier.

I butiken kan man även köpa närproducerade livsmedelsprodukter.

Marie och Ann-Louise har

själva gjort hela renoveringen och inrett butiken.

Strax utanför Täby finns butiken. Den är ett trevligt utflyktsmål. Här är miljön lummig, tyst och rofylld. Storra askar ger svalkande skugga och ett härligt lugn.

Den 18 juni i år var det stor

invigning med ca 200 besökare.

Verksamheten har gått över förväntan. Men så är det ju ingen som ska leva på lön härifrån. Vi gör det av intresse. Det blir roligare så, säger Marie och Ann-louise.

Vidar Jansson

Lantlig krog med underbar herrgårdsmiljö och god mat

- vilket koncept paret Christer Björk och Kicki Westas skapat!

2009 blev Frälsningsarmens gamla semesterhem Café Ro

Välkomnande, stilfull entré

Ett mindre rum

Christer Björk

Hurra för gammaldags koncept!

Visst är det en underbar känsla att komma in i en genuin herrgårdsmiljö, att sitta vid vackert dukat bord med vita nystrukna linnedukar och levande ljus och njuta av välsmakande mat och dryck.

Paret Christer och Kicki har valt både miljö och rätter efter äldre recept. Allt är genomtänkt.

Christer är känd krögare från Norrköping där han drivit flera större restauranger däribland Baccus.

Det var dags för något nytt nu, säger Christer, så när vi fick möjligheten att köpa den här stora fastigheten, Östra Husby 1:1 (den äldsta i Östra Husby) slog vi till.

Vi vill erbjuda en stilfull, rofylld miljö, gärna med rätter som var vanliga förr. Det ska vara lite som att förflyttas tillbaka i tiden. Allt ska höra ihop.

Och nog har de lyckats.

Christer och Kicki driver Café Ro själva. Det små-

skaliga hör hemma här.

På dagarna serveras luncher och kvällstid a la carte.

lilla tidningen har upplevt ron, miljön och den goda maten.

Det var väl värt ett besök. Och vi återkommer - var så säkra.

Vidar Jansson

Njut av lugnet på

Café Ro

Sitt i vår lummiga parkliknade trädgård med en kopp kaffe och räksmörgås med handskalade räkor eller t.ex. bakad potatis med goda fyllningar.

À la Carté.
Fullständiga rättigheter

Tisd-torsd	11.30-21
Fredag	11.30-22
Lördag	12-22
Söndag	12-18

Välkommen!

Du hittar oss i Östra Husby mitt emot kyrkan
Tel 0125-503 99

Läsarna får gärna komma med kommentarer till artikeln eller frågor i medicinska spörsmål, hälsar Kjell

Sänd till:
info@lillatidningen.com

för vidare befordran till
Kjell

Dr Kjell Gunnarsson

Eken och adeln går som bekant inte norr om Dalälven. Detsamma lär gälla för fästingarna men längre söderut och i synnerhet på Ostkusten verkar de bli allt fler. Måhända är det mildare klimat, många rådjur eller något annat som ligger bakom. Så här på sommaren och tidig höst ser vi på vårdcentralen dagligen människor som befäras smitta av de sjukdomar som sprids av fästingen.

Den vanligaste är borrelia, en bakterie som kan orsaka olika symtom hos människor. I tidiga stadier är det en hudinfektion som - under dagar till veckor - syns som en sakta växande rodnad runt platsen för bittet.

Efter hand bleknar mitten så det blir en ring. Rodnad och klåda som uppkommer strax efter bittet beror på en vanlig inflammation likt den man får efter getingstick och betyder inte att man är smittad av borrelia. Om man tar bort fästingen inom 24 timmar är risken för smitta mycket liten, men om den får sitta flera dygn och blivit blodfylld ökar smittrisken mångdubbel. Borrelia kan också ge en allvarligare infektion i nervsystemet där ansiktsförlamning är det vanligaste symptomet. Det förekommer också en kronisk hudinfektion som ger blårodnad, tunn, cigarettpapperslik omvandling av huden. Dessbättre är det senare sällsynt medan

det tidiga utslaget är vanligt - vi ser sådana nästan varje dag på vårdcentralen under fästingsäsongen. Hur vet man då att man blivit smittad? I tidigare stadier har man ingen hjälp av prover utan får gå på utslagets typiska utseende. I senare stadier kan man ha viss nytta av blodprover som visar antikroppar mot borrelia men de är ofta svårtolkade - misstänker man allvarliga former - framför allt hjärnhinneinflammation är det bäst att ta ett prov på ryggmärgsvätskan genom ett stick i ryggen. Många patienter är rädda för "ryggmärgsprov" men detta är helt ofarligt och kan inte skada ryggmärgen eftersom sticket görs nedom den nivå där ryggmärgen slutar. Dessbättre är borrelia behandlingsbar med antibiotika både i tidigt och sent skede. Däremot har vi ännu inget vaccin mot borrelia.

Den mest fruktade fästingsmittan är TBE - tick borne encephalitis eller fästingburen hjärninflammation på svenska. Patienter som insjuknar får feber, huvud- och muskelvärk vilket senare följs av nackstelhet och olika förlamningssymtom. Eftersom det rör sig om en virusinfektion hjälper inte antibiotika men dessbättre blir de flesta som insjuknat helt återställda. Konvale-

sensen är dock ofta lång - flera månader och det finns de som får bestående förlamningar eller psykiska utmattningstillstånd. Det vi kan göra är att förebygga sjukdomen genom vaccination. Hittills har TBE varit väldigt ovanlig i våra trakter - några fall årligen i Östergötland där smittan ofta har skett på annan ort. Högst smittrisk har det varit på öar i Mälaren och Södertörn utanför Stockholm men det verkar nu som att smittan blivit lite vanligare även hos oss - dock inte fler än 10 rapporterade fall 2010. Man kan ändå överväga vaccin till den som vistas mycket i naturen och får många

fästingbett.

Vi kan undvika att bli smittade av Borrelia eller TBE om vi skyddar oss bättre. Man kan ha stövlar på i skogen eller stoppa ner byxbenen i strumporna, långärmad skjorta eller tröja. Det kan också vara bra att inspektera hudkostymen efter skogs promenaden och plocka bort de små spindeldjuren innan de biter sig fast. De brukar ta ganska lång tid på sig att välja ett lämpligt ställe. Dusch eller bada kan också hjälpa. Om fästingen sitter fast bör man så snart som möjligt dra den rakt ut (inte vrida) med en liten pincett eller med nag-

larna. Om det råkar bli kvar en liten bit av käken som har hullingar och fastnar hårt, är det inte hela världen, den brukar lossna så småningom. Det förekommer också olika råd att försöka kväva fästingen med smör eller nagellack men numera avråder man från detta eftersom fästingen då kan "kräkas" upp sitt maginnehåll med smittan innan den dör. Jag tycker inte att dessa kryp ska hindra oss från att vara ute i skog och mark - nu när lingonen har mognat och det sägs bli ett riktigt bra svampår. I genomsnitt är risken att smittas högst 1/150 fästingbett - inte så fasligt trots allt.

Jag hälsar på hemma hos tant Ulla. Hon bor där hon alltid har bott, och inredningen är densamma. Eftersom hon funnits i hela mitt liv utgör hon en sorts hörsten för mig. Det går alltid att lita på hennes ordning och saklighet. Samtidigt är hon något av en sagotant, full av färgrika redogörelser av sina iakttagelser och reflektioner. Varje gång jag är på besök får jag en blixtnabb skjuts till barn- domen. Jag betraktar den bekanta tavlan, Damen med slöjan, och blir genast en halv meter kortare och egendomligt sugen på saft och bullar. Alla prydnadsaker och fotografier står där de ska, symboler för händelser i hennes liv och inspiration till berättelser som jag vant mig vid att få höra. Men en liten förändring anas - skåpen är dammiga och en slarvig hög med tidningar ligger i ett hörn på golvet. Har hon glömt att underhålla sina berättelser? Har hon slutat läsa tidningen? Med ett styng i magen blir jag vuxen igen, vuxnare än tant Ulla. Jag stänger av de obehagliga tankar som dyker upp.

Hon bjuder på kaffe med dopp.
- Vad ska man tro om den här medeltidsvarmen egentligen, säger jag för att starta en konversation.
- Det är nog bara en lek, säger Ulla. Inte kan jag tro att folk vill leva som på medeltiden igen, på riktigt.
- Men tror du inte att det

skulle vara lite hälsosamt ändå, på sätt och vis?
- Dumheter! Så mycket sjukdom som det fanns! Den som vill pröva kan väl flytta till ett u-land i så fall. Med alla barn som dör av diarré och kvinnor som dör i barnsäng. Det är inte vad jag kallar hälsosamt!
- Och feodalism och kvinnoförtryck, tillägger jag. "Gånge hatt till och huva ifrån", och allt det där. Men den psykiska ohälsan som vi har så mycket av idag, tror du att den fanns då?
- Det så klart att den gjorde! Därar och stollar och fånar och idioter i största allmänhet. Och inte tror jag att de alltid blev så vänligt behandlade.
Ulla har bestämt sig för vad hon har för åsikt i det här ämnet, men jag vill lirka lite till med henne.
- Men tror du inte att det ändå fanns en annan acceptans för "bydärarna", att det fanns en plats för dem? Att det var okey att folk var annorlunda, att alla kunde göra någon nytta?
- Jo, så var det ju även när jag var liten. Man kunde

säga att någon var "lite egen", utan att han eller hon blev betraktad som psykiskt sjuk. Nu för tiden tar man visst piller mot allt.
- Det är precis det jag menar, säger jag, nöjd att äntligen fått med Ulla på resonemanget. Det är som om vi inte längre får ha olika personligheter eller ens känslolägen, alla måste vara som på teve, vackra och glada, annars är vi avvikande och utanför. Sjuka!
- Och nu för tiden blir vi sjuka för att vi äter för mycket och sitter stilla. Styrketräning och motion fick man ju av bara farten på medeltiden, särskilt trälarna, säger Ulla och skrattar.
- Där ser du! Det fanns både gott och ont på medeltiden!
- Precis som nu, säger Ulla med en suck som oroar mig.
- Inget gott som inte har något ont med sig, säger hon sedan, och ser plötsligt mycket trött ut.
- Man brukar säga tvärtom, protesterar jag försiktigt. Ulla tystnar och jag ser att hon funderar på något. Jag vill gärna vet vad det är, så

jag håller mig tyst för att inte störa hennes tankar.
- Ibland, säger hon trevande, känner jag mig helt färdig. Ja bokstavligen menat! Berättelserna jag samlat på mig - jag trodde att de så småningom skulle kunna sättas ihop till en helhet - fattar du? Att de allihop var bitar i ett pussel och att jag till sist skulle se en begriplig bild. Att alltihop skulle få en mening. Och jag har letat efter bitarna mycket medvetet, vilket inte alla gör.
- Fattas det fortfarande bitar?
- Jag trodde det. Men jag börjar förstå att helheten funnits där hela tiden, men alltför suddig för att jag skulle se den. Jag har letat efter någonting klart och absolut, och därför har jag inte sett det som finns att se.
- Och vad ser du nu?
- Bara samma gamla. Bara vad alla redan vet. Att livet är orättvist och att vi alla är både onda och goda.
- Och det har inte hänt så mycket sedan medeltiden menar du?
- Vetenskapen har kom-

mit långt sedan dess, men enbart kunskap räddar inte världen.
- Och numera har vi glömt skillnaden mellan information och kunskap. Hur lär sig barnen att de måste bekämpa det onda inom sig? Från bolibompa?
- Nä, det får någon annan bekymra sig om. Jag har blivit lämnad utanför samhället. De unga får berättelserna från andra håll. Barnen föredrar dataspel framför sagor. Jag är inte längre nyfiken, jag vill inte veta mer. Allting har blivit sagt. Det blir inga fler berättelser.
- Är du ledsen?
Då skiner Ulla upp!
- Ja, jag behöver nog lite piller, eller vad tror du?
Vi skrattar båda.
- Det kommer inte längre några berättelser till mig. De har inte längre något syfte, och då kommer de inte, så är det bara. Nu skulle jag bara vilja veta vart tiden tog vägen...

Jag hade tänkt erbjuda mig att damma bland prydnads- sakerna, men nu känns det

Tullan Willén skriver hur som helst

fel. Ullas livs berättelser har gjort sitt. Lämna dem nu därhän! Försök inte få liv i dem, de har inte längre någon berättare.
- Jag kan ta med mig tidningarna och slänga om du vill?
- Ja, jag vet redan vad som står där.
Åter försunker Ulla i tankar. Hennes ögon - är de klara eller bara tomma? Min Tantulla, min springkälla, mitt smultronställe, min grundmur börjar vittra. Suddig i kanterna försvinner hon i fjärran.

Jag dukar av.
Det finns inget att tillägga.

Tullan Willén

Trevlig Höst!

Vidar Jansson